

Foto: Ingrid Solum Lystad

Steinkjer kommune

Årsberetning 2024

Steinkjer kommune

Forord

Regnskap 2024 er femte året i ny kommune, og også femte året med konsolidert regnskap etter ny kommunelov med forskrifter.

Årsberetning for 2024 er utarbeidet etter samme mal som i 2023.

Ny kommunelov fra 2020 medførte følgende endringer innenfor det økonomiske området:

- Kommunene ble pålagt å utarbeide egne finansielle måltall. Dette ble vedtatt før jul 2019 for Steinkjer kommune, og i denne årsberetningen er status i forhold til de finansielle måltallene beskrevet.
- Konsolidert regnskap for kommuner ble innført fra og med regnskapsåret 2020. For Steinkjer kommune innebærer dette at det fra 2020 også er levert et konsolidert regnskap hvor kommunekassen, Steinkjerbygg KF og Steinkjer kommuneskoger KF er satt sammen i et regnskap hvor det meste av transaksjoner mellom selskapene er eliminert jfr. forskrift. Denne årsberetningen omfatter i hovedsak kommunekassen, men det er innarbeidet et kapittel hvor enkelte tallstørrelser for konsolidert regnskap er omtalt.
- Gjennom forskriftene til ny kommunelov ble det også innført nye hovedoversikter. I årsberetningen er disse lagt til grunn under økonomiske analyser av regnskap 2024.

Årsberetning 2024 er direkte koblet mot regnskap 2024, og inneholder de kravene kommuneloven og forskriftene setter til årsberetning for kommunene. Det vil i tillegg til årsberetningen også bli utarbeidet en årsmelding for 2024. Denne vil inneholde litt mere analyser og beskrivelser av året 2024, og da spesielt på etatsnivåene. Årsmeldingen vil bli utarbeidet og lagt ved den politiske behandlingen av regnskap 2024.

Kommunedirektørens oppsummering av året 2024

Steinkjer som administrasjonssenter og regionhovedstad

Steinkjer kommune er en attraktiv kommune med et godt tjenestetilbud for innbyggerne, både fra det offentlige og fra næringslivet. Kommunen har også et mangfold av samfunnsviktige og spennende jobbmuligheter med en stor bredde innen både næringslivet og offentlige virksomheter.

Steinkjer er administrasjonsbyen i Trøndelag og er vertskommune for både Statsforvalteren, Fylkeskommunen, Tingretten, NAV Trøndelag, Politiet, Nord Universitet, Distriktssenteret, Innovasjon Norge, Landbruksdirektoratet, Nibio med flere. Fylkeskommunen befester nå sin tilstedeværelse i Steinkjer ytterligere gjennom at nye Fylkets hus ble ferdigstilt på stasjonsområdet desember 2024.

Steinkjer er også et viktig handelssentrum for en stor region, med et mangfold av alt fra store kjeder til mindre spesialforretninger, restauranter og kafeteriaer. Et av de siste tilskuddene i 2024 er Megaflis som etablerte et stort kjøpesenter sentralt i byen og med Trondheim som nærmeste utsalgssted. Alt dette gjør Steinkjer til et handelssentrum for tilreisende i tillegg til at det gjør kommunen attraktiv som bosted.

Næringslivets og landbrukets rolle i Steinkjer er også svært viktig. Vi er en av landets største landbrukskommuner og har et mangfold av næringsaktører, et innovasjonsmiljø i god utvikling og mange spennende nysatsninger og etableringer deriblant innen sjømatproduksjon. Kommunen har en betydelig satsning på næringsutvikling som skal øke antall arbeidsplasser i kommunen de nærmeste årene. Steinkjer har idretts- og kulturfasiliteter som består av alt fra lokale grendehus og idrettsanlegg til fullskala fotballhall, friidrettshall, idrettshall og kulturhus i nasjonal toppklasse. En stor region benytter seg av fasilitetene og bidrar til økt attraktivitet og bredde.

Nye attraktive næringsarealer og boligtomter

KPA har vært gjennom en betydelig jobb i 2024 og skal sluttbehandles i 2025. Det er i arbeidet gjennomført en betydelig planvask der mange gamle reguleringsplaner foreslås opphevet. Samtidig er det foreslått en betydelig tilgang på nye næringsarealer. Arealregnskapet, der netto arealendring for dyrkajord er sentralt, kan gjøre det mulig å realisere en god del av foreslåtte nye arealer. Tilgjengelige nye næringsarealer vil være viktig i konkurransen for å få flere etableringer og vekstmuligheter for eksisterende virksomheter.

Flere boligprosjekter er under planlegging i Steinkjer kommune. Dette er alt fra eneboligtomter til rekkehus og leiligheter. Mye av dette er rundt Steinkjer by, men det er også mange ledige boligtomter i de ulike kommunedelene.

Mye ligger til rette for vekst i Steinkjer kommune!

Krevende kommuneøkonomi

Året 2024 ble nok et krevende økonomisk år for Steinkjer kommune med et betydelig driftsunderskudd, selv om dette ble noe lavere enn 2023. Økonomien blir stadig mer presset da disposisjonsfondet også tappes raskt dersom økonomien ikke bedres. 2024 ble derfor et år preget av stor omstilling. Gjennom store deler av året har det vært sterke restriksjoner på ansettelser, vikarinneleie og innkjøp. Sykefraværet er høyt innen mange områder. En rekke kostnadsreduserende tiltak er gjennomført gjennom året. Parallelt har det vært søkelys på å drive tjenestene på en best mulig måte i det daglige. Det er ingen tvil om at ansatte og ledere gjør en formidabel jobb der barn, unge, eldre og innbyggerne ellers har høy prioritet. De aller fleste i Steinkjer kommune lever gode liv og får den hjelpen de trenger når det er behov!

Årsaken til den krevende økonomien er sammensatt. Høye finanskostnader i kombinasjon med høy gjeldsgrad, flere områder der vi driver med for høye kostnader og stadig flere i alle aldre som trenger økt bistand er viktige årsaker. En desentralisert struktur med mange små enheter og lite stordriftsfordeler, et for høyt sykefravær og derav økte kostnader på variabel lønn er andre årsaker. Stadig flere ansvarsområder har blitt overført til kommunene fra staten uten medfølgende god nok finansiering har også stor betydning.

Investeringsnivået i kommunen er tatt ned til et minimum de siste årene. Dette i kombinasjon med at det årlig betales ned på lån vil gradvis lette den finansielle situasjonen og åpne opp for å kunne gjennomføre nødvendige investeringer innen områder som institusjonsplasser.

I 2024 ble PWC benyttet til en gjennomgang av kommunens organisering og drift. Konklusjoner fra den økonomiske analysen som var basert på 2023-tall viser at kommunen har mye å hente økonomisk på å redusere kostnadene på områder som kommunehelse, barnevern, skole og barnehage. Oppdaterte KOSTRA-tall for 2024 viser at de samme analysene fortsatt i stor grad gjelder. Det jobbes kontinuerlig med kostnadsreducerende tiltak og omstilling for å nærme seg nivået til sammenlignbare kommuner. Samtidig er det viktig å presisere at det er mange områder kommunen driver med lavere kostnader enn gjennomsnittet i kostragruppe 9.

Kommunen tar samfunnsansvar

Kommunen tok imot nærmere 200 flyktninger i 2024, de fleste fra Ukraina. De siste tre årene har kommunen tatt imot nesten 650 flyktninger noe som viser at kommunen tar et betydelig samfunnsansvar. For 2025 reduseres antall nye flyktninger til i underkant av 100, noe som er nødvendig for å unngå at kommunens tjenester får kapasitetsproblemer. En av de store utfordringene og mulighetene med flyktningestrømmen er å integrere dem godt i lokalsamfunnet og arbeidsmarkedet. NAV jobber aktivt med å få flest mulig i arbeidsaktiv alder inn i språk- og arbeidspraksis.

Digitalisering og utvikling

I den daglige driften er digitale verktøy stadig viktigere. Nye verktøy er tatt i bruk og tas i bruk for å effektivisere drift på flere områder. Gjennom bruk av velferdsteknologi innen helse- og omsorgstjenestene oppnår en effektivisering og økt kvalitet. Det gir mer effektiv drift på institusjonene og det gjør det mulig å bo hjemme lengre. Det legges videre opp til økt selvbetjening og det vil våren 2025 bli tatt i bruk robotisering på arkivområdet. Turnusplanlegging med bruk av KI ble vedtatt å ta i bruk i 2025 for å forenkle og automatisere turnusplanleggingen. Det vil være flere områder som vil bli vurdert fremover for å automatisere og effektivisere driften.

Til tross for økonomiske utfordringer er Steinkjer kommune en god kommune å bo i for både gammel og ung. Kommunen yter et godt tjenestetilbud og forsvarlige tjenester, selv om tjenestenivået utfordres når man skal oppnå økonomisk balanse.

Økonomiske analyser

Bevilgningsoversikt drift § 5-4 1. ledd

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Regnskap 2024
Rammetilskudd	-1 019 572	-1 068 885	-1 093 058	-1 065 556
Inntekts- og formuesskatt	-660 480	-709 754	-678 547	-704 427
Eiendomsskatt	-104 522	-98 100	-93 100	-93 967
Andre generelle driftsinntekter	-116 217	-47 380	-152 321	-156 848
Sum generelle driftsinntekter	-1 900 792	-1 924 119	-2 017 026	-2 020 798
Korrigert sum bevilgninger drift, netto	1 919 760	1 870 777	2 039 013	2 008 394
Avskrivninger	32 137	0	0	29 432
Sum netto driftsutgifter	1 951 898	1 870 777	2 039 013	2 037 825
Brutto driftsresultat	51 106	-53 342	21 987	17 028
Renteinntekter	-29 986	-19 379	-31 379	-30 299
Utbytter	-15 181	-12 245	-29 741	-17 786
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	2
Renteutgifter	67 545	70 345	81 345	88 440
Avdrag på lån	60 968	54 500	52 500	52 667
Netto finansutgifter	83 346	93 221	72 725	93 024
Motpost avskrivninger	-58 196	-28 688	-28 688	-56 387
Netto driftsresultat	76 256	11 191	66 024	53 665
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
Overføring til investering	1 039	0	24 271	24 272
Avsetninger til bundne driftsfond	36 964	687	18 183	30 671
Bruk av bundne driftsfond	-21 253	-1 981	-11 883	-28 473
Avsetninger til disposisjonsfond	1 671	61	61	61
Bruk av disposisjonsfond	-94 677	-9 958	-96 656	-80 196
Dekning av tidligere års merforbruk i driftsregnskapet	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-76 256	-11 191	-66 024	-53 665
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Kommunens regnskap for 2024 er gjort opp med et negativt netto driftsresultat lik 53,7 mill kroner, mot et revidert budsjett lik minus 66,0 mill kroner. Dette er et positivt budsjettavvik lik 12,3 mill kroner. Ser en imidlertid på budsjettavviket sammenlignet med opprinnelig budsjett er dette minus 42,5 mill kroner. Selv om det i opprinnelig budsjett var budsjettet med et negativt netto driftsresultat, så er det ikke bærekraftig over tid med negative driftsresultat i denne størrelsesorden, noe som også var tilfellet i kommunen i 2023. Avvikene har vært store og betydelig under kommunens måltall to år på rad, noe som har svekket kommunens økonomiske robusthet gjennom disposisjonsfondet betydelig.

Generelle driftsinntekter inneholder i hovedsak rammetilskudd, skatteinntekter, eiendomsskatt og integreringstilskudd flyktninger. Trekker en ut integreringstilskuddet og ser på de øvrige tre områdene, så er det en mindreinntekt sammenlignet med revidert budsjett i underkant av 1 mill kroner, mens det sammenlignet med opprinnelig budsjett er en mindreinntekt 12,8 mill kroner. Det store avviket opp mot opprinnelig budsjett er knyttet til skatteinntektene i landet, noe som i tillegg til egne skatteinntekter påvirker inntektsutjevningen. Når avviket mot revidert budsjett ikke blir så stort så skyldes det at staten kompenserte deler av svikten i skatteinntekter gjennom økt rammetilskudd til kommunene.

Når det gjelder **eiendomsskatten** for 2024 er denne tilnærmet i tråd med revidert budsjett, og 4,1 mill kroner lavere enn opprinnelig budsjett 2024. Dette skyldes en nedjustering av eiendomsskatten knyttet til kommunestyrets vedtak om å redusere eiendomsskatten i 2024 som følge av merinntektene på dette området i 2025.

Finansinntekter/-utgifter viser en samlet netto merutgift lik 20,3 mill kroner sammenlignet med revidert budsjett, og en netto mindreutgift lik 0,2 mill kroner sammenlignet med opprinnelig budsjett. Avviket knyttet til revidert budsjett skyldes i hovedsak to forhold:

- Utbytteinntektene er betydelig lavere enn budsjettet. Hovedårsaken til dette er at det i budsjett 2024 ble budsjettet en inntekt fra Steinkjerbygg KF på denne posten. Dette er imidlertid en inntekt som regnskapsmessig er vurdert som en refusjon fra foretak, og dermed regnskapsført under refusjon fra foretak som kommer frem som inntekt under bevilgningsoversikt § 5-4 2. ledd.
- Renteutgiftene er høyere enn budsjettet. Dette skyldes renteutviklingen gjennom året, og er i all hovedsak relatert til startlån.

I tillegg til de reelle finansutgiftene knyttet til kommunens låneportefølje, så har også kommunen en betydelig rente- og avdragsutgift som betjenes gjennom husleie til Steinkjerbygg KF. Disse utgiftene ligger i bevilgninger i drift etatene hvor de også er budsjettet, og beløpet utgjorde i 2024 i størrelsesorden 89 mill kroner, noe som er i tråd med budsjett 2024. Rentebelastningen på dette området varierer med endringene i pengemarkedsrenten, og fakturaene fra Steinkjerbygg KF til kommunen reguleres løpende gjennom året ut fra dette.

Det er en netto økning i avsetning av **bundne fond** sammenlignet med revidert budsjett 2024 lik 2,2 mill kroner, noe som må sees i sammenheng med driften i etatene. Dette vil også påvirke netto driftsresultat. En korrigering for dette vil gi et korrigert netto driftsresultat i størrelsesorden 55,9 mill kroner.

Det er en relativt stor endring i bruk og avsetning til **disposisjonsfond** sammenlignet med revidert budsjett. Dette har sammenheng med strykninger, og er beskrevet nærmere under kommentarene til tabell § 5-9 - oversikt budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner senere i dette kapitlet.

Bevilgningsoversikt drift § 5-4 2. ledd

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Regnskap 2024
Kommunedirektør, fellesutgifter og fagstaber	198 444	248 284	216 526	221 867
Avsetninger til bundne driftsfond	6 542	0	0	2 912
Bruk av bundne driftsfond	-3 292	-200	-200	-5 975
Etat oppvekst og inkludering	818 316	776 728	880 653	873 669
Avsetninger til bundne driftsfond	8 335	0	0	6 625
Bruk av bundne driftsfond	-3 395	0	0	-7 751
Etat Helse og velferd	736 383	721 857	799 415	787 430
Avsetninger til bundne driftsfond	2 508	0	0	2 341
Bruk av bundne driftsfond	-2 770	0	-975	-2 532
Etat teknisk, plan og miljø	85 533	63 580	70 702	66 708
Avsetninger til bundne driftsfond	2 311	687	687	990
Bruk av bundne driftsfond	-4 283	-1 781	-1 781	-2 527
Etat samfunn og kultur	121 390	89 583	99 625	101 075
Avsetninger til bundne driftsfond	642	0	0	307
Bruk av bundne driftsfond	-422	0	0	-760
Økonomi og finans	-40 306	-29 255	-27 908	-42 356
Sum bevilgninger drift, netto	1 919 760	1 870 777	2 039 013	2 008 394

Nedenfor følger en kortfattet analyse av tallene innenfor de enkelte etater.

Kommunedirektør, fellesutgifter og fagstaber har et merforbruk i størrelsesorden 5,3 mill kroner sammenlignet med revidert budsjett. Korrigert for merutgifter pensjon som må sees i sammenheng med mindreforbruk på etatene, så viser dette området et mindreforbruk lik 1,9 mill kroner. Det er et merforbruk knyttet til avsatt pott lønnsoppgjør 2024, personforsikringer og konsulentbistand knyttet til digitalisering. Dette dekkes imidlertid inn gjennom mindreutgifter kjøp av tjenester fra DIKO som følge av vakanser og forsinkelser i prosjekter innenfor DIKO, noe som også er hovedårsaken til mindreforbruket totalt sett.

Etat oppvekst og inkludering har et budsjettavvik (mindreforbruk) lik 7 mill kroner. Sammenlignet med opprinnelig budsjett er det imidlertid et betydelig merforbruk.

Den største økonomiske bekymringen (og avviket) er knyttet til et økende antall barn, unge og familier som har behov for hjelp, tiltak og støtte ut over det ordinære tjenestetilbudet i etaten. I 2024 ser en de største avvikene på områdene barnevern og avlastning barn- og unge. Samtidig er det slik at det ordinære tjenestetilbudet i barnehage, skole og helsestasjon er presset. Når det gjelder barnehage var den største usikkerheten knyttet til størrelsen på tilskuddet til de private barnehagene samlet sett i 2024. Her ble det tidlig på året estimert en større kostnad enn hva som ble resultatet til slutt, noe som ga et mindreforbruk lik 2 mill. kroner på barnehageområdet sammenlignet med revidert budsjett. Budsjettene i de kommunale (og private) barnehagene oppleves som marginale. Likevel er det slik at enhetene i sektor barnehage har en meget god budsjettdisiplin, og leverer gjennomgående på budsjett.

I sektor skole viser et regnskap litt i mindreforbruk korrigert for pensjon sammenlignet med revidert budsjett. Sammenlignet med opprinnelig budsjett er det imidlertid et merforbruk, noe som tilsier at

området har hatt for høyt driftsmessig nivå sett ut fra økonomi. De faktiske utgiftene ved flere av skolene har vært høyere enn budsjettet. Dette knytter seg si stor grad til elever med særskilte opplæringsbehov, der forsvarlighetsprinsippet tilsier at det må settes inn ekstra ressurser. En følge av dette er at det ordinære opplæringstilbudet utfordres, noe som kan ha en negativ effekt på både læringsmiljø og læringsresultat.

I forhold til særtjenestene i sektor forebygging/barnevern er de største avvikene knyttet til barnevern og avlastning barn- og unge. Vi ser at et økende antall barn/familier får et lovfestet tilbud om avlastning. I barnevern skyldes merforbruket utgifter til tiltak for enkeltbarn/ungdommer, herunder omsorgsplasseringer i fosterheim og institusjon – samt at botiltaket på Svedjan fikk større kostnader enn først estimert.

Oppsummert er det et krevende økonomisk utfordringsbilde i etat oppvekst og inkludering, med et merforbruk i 2024 og driftsnivå ved inngangen til 2025 som er betydelig høyere enn budsjettet på områdene barnevern og avlastning barn- og unge. Det jobbes fortsatt bra og målrettet i etaten generelt med oppvekststrategien «En trygg og god oppvekst i Steinkjer – for alle», og med tjenesteproduksjon og utvikling på enhetene. Samtidig er utfordringsbildet sammensatt, og det vil ta tid før det forebyggende arbeidet vil gi store målbare effekter. Videre er det slik at kommunens økonomiske situasjon gjør at man i framover må levere tjenester til en samlet lavere kostnad. Dette gjør at det ikke vil bli mindre viktig enn før å få mest mulig igjen sett opp mot de ressurser som brukes.

Etat helse og velferd har et budsjettavvik (merforbruk) lik 65,6 mill kroner sammenlignet med opprinnelig budsjett, og et mindreforbruk lik 11,2 mill kroner sammenlignet med revidert budsjett. Gjennom revidert budsjett er etaten tilført et beløp i størrelsesorden 76,5 mill kroner. Den krevende økonomiske situasjonen i etaten har vedvart over tid. Hovedårsaken til merforbruket i 2024 sammenlignet med revidert opprinnelig budsjett skyldes økte utgifter knyttet til ressurskrevende tjenester, brukerstyrt personlig assistent (BPA), økte utbetalinger av økonomisk sosialhjelp (NAV) og variabel lønn.

Helseetaten innførte i 2024 vakansekrav og kutt i driftsrammene rammene tilsvarende 0,5 mill pr enhet. I tillegg ble tre sektorer sammenslått til to sektorer. Flere enheter ble sammenslått til større enheter, og tre enhetslederstillinger ble innspart. En del av avviket er at man ikke fullt ut klarte innsparingskravene i alle enhetene. Sektorene i etat helse og velferd er i tillegg ikke kompensert fullt ut for lønnsoppgjøret (variabel lønn), som igjen gjør at det reelle innsparingskravet er høyere enn kutt i rammene lik 0,5 mill. kroner.

Årsaken til at det er et mindreforbruk sammenlignet med revidert budsjett er spesielt knyttet til lavere utgifter innenfor NAV sammenlignet med revidert budsjett NAV. I tillegg er det på noen få av de andre enhetene også mindreforbruk i forhold til revidert budsjett.

Det er stadige endringer på området ressurskrevende tjenester og svært krevende å gjøre riktige vurderinger knyttet til beregninger av kostnader og inntekter fra staten når budsjettene legges. Dette fordi brukere som man har lagt inn inntekt på, bortfaller og/ eller det kommer nye brukere i løpet av budsjettåret. Endringer i tjenestebehov i løpet av budsjettåret, gir økte utgifter.

Kjøp av vikartjenester fra vikarbyrå er redusert i 2024 sammenlignet med 2023. Vikarbyrå på helsepersonell er redusert fra 10,7 mill i 2023 til 6,8 mill i 2024. På legesiden er reduksjonen fra 16,9 mill i 2023 til 8,3 mill i 2024. Det ble samtidig rapportert flere avvik på alle områdene i helseetaten, på kvalitetssystemet EQS. Dette på tjenester som ikke er gitt pasienten, eller som er gitt til feil tid el.l.

Etat teknisk, plan og miljø har et budsjettavvik (mindreforbruk) i størrelsesorden 4,4 mill kroner inkl interne renter. Korrigert for VAR-området er det et mindreforbruk lik 1 mill kroner. Hovedårsaken til mindreforbruket er inntektsføring av gamle bundne fond som et ledd i generelle innsparingstiltak både i

etat og kommunen sett under ett. I tillegg er det en innsparing som følge av vakanse i lederstilling halve året. Det er et merforbruk i størrelsesorden kr 950 000 sammenlignet med revidert budsjett ved enhet eiendom som bl.a. skyldes svikt i framleieinntekter av Steinkjer Rådhus AS, men dette dekkes inn gjennom innsparinger på andre enheter.

Etat samfunn og kultur har et budsjettavvik (merforbruk) i størrelsesorden 1,0 mill kroner sammenlignet med revidert budsjett 2024. Det er mindre avvik på flere steder, men hovedårsaken er knyttet til at det har vært vanskelig å få gjennomført effektiviseringskravet innenfor kultur lik kr 850 000 i 2024. Dette arbeidet er imidlertid intensivert i 2025. Både fotballhall, Dampsaga Bad og Steinkjer kulturhus leverer et lite mindre forbruk sammenlignet med revidert budsjett. Det er imidlertid et betydelig avvik lik 7,5 mill kroner sammenlignet med opprinnelig budsjett. Hovedårsaken til dette avviket er knyttet til driften av Dampsaga Bad.

Området økonomi og finans omfatter i stor grad inntekter og utgifter som er omtalt under foregående kapittel, bevilgningsoversikt drift 1. ledd. I tillegg er det innenfor dette område enkelte andre inntekter og utgifter som skal føres innenfor hovedoversiktens 2. ledd. Dette gjelder bl.a. integreringstilskudd, noe mellomværende med andre kommuner og Steinkjerbygg KF etc. Området viser en merinntekt lik 14,5 mill kroner sammenlignet med revidert budsjett og 13,1 mill sammenlignet med opprinnelig budsjett. En av årsakene til dette er høyere integreringstilskudd enn budsjettet, med et beløp lik 4,5 mill kroner. En del av disse merinntektene må sees i sammenheng med økte utgifter ved etatene. I tillegg er «konsernbidrag» fra Steinkjerbygg lik 11 mill kroner ført innenfor dette området og ikke som utbytte der det var budsjettet.

Bevilgningsoversikt investering § 5-5

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Regnskap 2024
Investeringer i varige driftsmidler	126 529	62 150	125 217	125 934
Tilskudd til andres investeringer	1 832	2 500	2 500	2 832
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	6 222	5 390	5 400	5 280
Utlån av egne midler	0	0	65 800	65 800
Avdrag på lån	20 308	0	0	0
Sum investeringsutgifter	154 890	70 040	198 917	199 846
Kompensasjon for merverdiavgift	-9 738	-3 170	-10 828	-9 650
Tilskudd fra andre	-6 776	0	0	-42 549
Salg av varige driftsmidler	-23 718	0	-11 307	-13 352
Salg av finansielle anleggsmidler	-2 128	0	0	0
Utdeling fra selskaper	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	-16 000
Bruk av lån	-110 621	-66 870	-122 139	-80 692
Sum investeringsinntekter	-152 981	-70 040	-144 274	-162 243
Videreutlån	129 150	100 000	120 000	108 372
Bruk av lån til videreutlån	-100 017	-75 000	-95 000	-95 000
Avdrag på lån til videreutlån	1 977	9 000	9 000	21 588
Mottatte avdrag på videreutlån	-36 536	-9 000	-9 000	-29 507
Netto utgifter videreutlån	-5 426	25 000	25 000	5 454
Overføring fra drift	-1 039	0	-24 272	-24 272
Avsetninger til bundne investeringsfond	48 167	0	0	36 533
Bruk av bundne investeringsfond	-42 989	-25 000	-25 000	-24 947
Avsetninger til ubundet investeringsfond	4 278	0	11 307	11 307
Bruk av ubundet investeringsfond	-4 900	0	-41 678	-41 679
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	3 516	-25 000	-79 643	-43 057
Fremført til inndecking i senere år (udekket)	0	0	0	0

Kommunens investeringer i *varige driftsmidler* i 2024 beløper seg til 125,9 mill kroner. Dette er 0,7 mill kroner høyere enn revidert budsjett. Korrigert for kompensasjon mva, tilskudd fra andre og salg av varige driftsmidler, er det imidlertid et mindreforbruk sammenlignet med revidert budsjett lik 9,1 mill kroner. Det er her korrigert for overføringer fra andre med kr 33,6 mill kroner knyttet til innbetaling til parkeringsarealer som er satt av til bundne investeringsfond. Mindreinntekten skyldes forsinkelser og utsettelse av enkelte investeringer. Den store differansen mellom revidert og opprinnelig budsjett er knyttet til rebudsjettering av pågående investeringstiltak fra 2023. Lavere investeringsnivå vil også påvirke *bruk av lån* i tilsvarende grad.

Det er i 2024 en netto investering i *aksjer og andeler i selskaper* i størrelsesorden 5,3 mill kroner. Dette er knyttet til egenkapitaltilskudd i KLP *Tilskudd til andres investeringer* lik 2,8 mill kroner er i all hovedsak tilskudd til Steinkjer kirkelige fellesråd.

Det har også i 2024 vært høy aktivitet knyttet til *videreutlån* av startlånsmidler fra Husbanken. Årets låneopptak har vært relativt høyt, i tillegg til at det etter vedtak er lånt ut på nytt tidligere ekstraordinære innbetalinger av avdrag som har stått på bundet fond. Mottatte avdrag på videreutlån er også i 2024 høyere enn ordinær innbetalte avdrag, noe som har sammenheng med innbetaling av ekstraordinære avdrag på utlån. Dette er midler som er avsatt på bundet fond.

I 2024 ble det omklassifisert en kortsiktig fordring overfor Steinkjerbygg KF til utlån lik 65,8 mill kroner. I kommunestyrets sak 66/24 ble det vedtatt en nedbetalingsplan for utlånet med et årlig beløp lik 3 mill

Årsberetning 2024

kroner, og et beløp på minimum 15 mill kroner første år, noe som gjør at det i 2024 er innbetalt et avdrag på utlån av egne midler lik 16 mill kroner.

Fordeling av investeringer til varige driftsmidler på etatene kommer frem som en del av *hovedoversikt § 5-5 2. ledd* i regnskapet, og kan oppsummeres slik:

	Regnskap 2023	Oppr. budsjett 2024	Rev. budsjett 2024	Regnskap 2024
Kommunedirektør, fellesutgifter og fagstaber	9 709	9 240	23 434	8 578
herav				
Investeringer i varige driftsmidler	3 188	1 350	15 544	808
Tilskudd til andres investeringer	1 500	2 500	2 500	2 500
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 022	5 390	5 390	5 270
Utlån av egne midler	0		0	0
Etat oppvekst og inkludering	7 894	6 000	11 294	5 100
herav				
Investeringer i varige driftsmidler	7 894	6 000	11 294	5 100
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Etat Helse og velferd	7 344	6 500	13 964	8 695
herav				
Investeringer i varige driftsmidler	7 344	6 500	13 964	8 695
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Etat teknisk, plan og miljø	109 071	48 300	83 520	110 548
herav				
Investeringer i varige driftsmidler	107 539	48 300	83 520	110 217
Tilskudd til andres investeringer	332	0	0	332
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	1 200	0	0	0
Utlån av egne midler	0	0	0	0
Etat samfunn og kultur	565	0	905	1 125
herav				
Investeringer i varige driftsmidler	565	0	895	1 115
Tilskudd til andres investeringer	0	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	10	10
Utlån av egne midler	0	0	0	0

Hoveddelen av investeringstiltakene er knyttet til *teknisk etat* og enhet utbygging. Samlet sett er det i 2024 en gjennomføringsgrad innenfor teknisk etat tett opp mot 100 %. Dette skyldes i all hovedsak at investeringsnivået i 2024 ble tatt betydelig ned i kommunestyrets budsjettvedtak, noe som i realiteten kun medførte en ferdigstilling av påstartete prosjekter i 2024. Likevel er det noen prosjekter som ble budsjettert og ikke påstartet i 2024

- Vanntilførsel snøproduksjon skistadion
- VTP-lastebil
- Ulike prosjekter Tranamarka renovasjon
- Prosessutstyr og lysutrustning Løsberga renseanlegg

I tillegg er det noen forsinkelser og mindre avvik innenfor vegprosjekter og sentrale idrettsanlegg/parker.

Avviket innenfor *oppvekstetaten* er knyttet til planlagte utsettelser innenfor innkjøp av utstyr både i fagrom og ordinære rom i skolene, mens avviket innenfor *helseetaten* er forsinkelser knyttet til utskifting av ulike sykesignalanlegg og velferdsteknologisk utstyr.

Innenfor *kommunedirektør, fellesutgifter og fagstab* er det en lavere gjennomføring av prosjektene i 2024 enn normalt. Dette skyldes på lik linje som i 2023 planmessig utsettelse av IKT-prosjekter i påvente av en avklaring av fremtidige driftsløsninger knyttet til etableringen av det interkommunale samarbeidet Digitale Trøndelag KO (DIKO).

Oversikt budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner § 5-9

Driftsregnskapet	
Netto driftsresultat	53 665
Avsetninger til bundne driftsfond	30 671
Bruk av bundne driftsfond	-28 473
Overføring til investering ihht budsjett	24 272
Avsetninger til disp.fond ihht budsjett	61
Bruk av disp.fond ihht budsjett	-96 657
Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	0
Årets budsjettavvik (mer-/mindreforbruk før strykninger)	-16 461
Strykning av avsetninger til disposisjonsfond	0
Strykning bruk av disposisjonsfond	16 461
Mer- eller mindreforbruk etter strykninger	0
Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disp.fond	0
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0

Investeringsregnskapet	
Sum inv.utgifter, inv.inntekter og netto utg videreutlån	218 749
Avsetninger til bundne inv.fond	36 532
Bruk av bundne inv.fond	-24 946
Budsjettert bruk av lån	-217 139
Overføring fra drift ihht budsjett	-24 272
Avsetninger til ubundet inv.fond ihht budsjett	11 307
Bruk av ubundet inv.fond ihht budsjett	-41 678
Dekning av tidl. års udekket beløp	0
Årets budsjettavvik	-41 447
Strykning av bruk av lån	41 447
Udisponert beløp etter styrkninger	0
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	0

Driftsregnskapet

Steinkjer kommune har et mindreforbruk før strykninger på i underkant av 17 mill kroner. Dette skyldes i all hovedsak netto driftsresultat og budsjettavvikene i etatene. Nye regnskapsbestemmelser fra 2020 medfører at kommunedirektøren da skal foreta strykninger i regnskapet av ulike poster, slik som bruk av disposisjonsfond. Bruk av disposisjonsfond utgjør i 2024 96,7 mill kroner, reduseres da til 80,2 mill kroner. Kommunens gjeldende økonomireglement gir i dag ikke noe tydelig rekkefølge rundt strykningsbestemmelsene, noe som gjør at kommunedirektørens valg må godkjennes gjennom vedtak i kommunestyret ved behandling av regnskap 2024.

Investeringsregnskapet

På samme måte som driftsregnskapet er investeringsregnskapet underlagt strykningbestemmelser jfr. ny kommunelov og forskrifter til denne. Steinkjer kommune har i 2024 et budsjettavvik innenfor

investering lik 41,4 mill kroner noe som i all hovedsak skyldes lavere netto investeringer i varige driftsmidler på grunn av tilskudd, forsinkelser og utsatte investeringsprosjekter. Kommunedirektøren har i sin helhet foretatt en strykning av bruk av lån lik 41,4 mill kroner. Dette valget er bl.a. begrunnet i den økende renteutviklingen, og behov for å redusere låneopptak fremover. Valget er også en regnskapsføring som må godkjennes gjennom vedtak i kommunestyret ved behandling av regnskap 2024.

Økonomiske nøkkeltall - kommunekassen

Finansielle måltall

Indikator	Mål	Pr 31.12.23	Pr 31.12.24
Netto driftsutgifter i prosent av driftsinntekter	min 1,75 %	-2,82 %	-1,87 %
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsutgifter	min 6 %	6,78 %	3,68 %
Gjeld som ikke dekkes av rentekompensasjon, VAR eller husleie i % av driftsinntekter	maks 75 %	91 %	86 %

Netto driftsutgifter i prosent av driftsinntekter

Netto driftsutgifter i prosent av driftsinntekter i 2024 ligger betydelig under måltallet vedtatt av kommunestyret. Selv om det er en bedring sammenlignet med 2023, så er det fortsatt en betydelig og økonomisk alvorlig tendens. Kommunestyret vedtok i opprinnelig budsjett 2024 et budsjett med et netto driftsresultat lik 11,1 mill kroner, dvs **-0,44** prosent av sum driftsinntekter. Dette tallet er også betydelig dårligere enn måltall og de siste års resultater. Likevel var dette planlagt som en del av omstillingsperioden inn mot ny økonomiplan. Gjennom året har det oppstått ulike avvik og påfølgende budsjettjusteringer, noe som har gitt en forverring av netto driftsutgifter og gitt det måltallet som er opplistet i tabellen.

Det kan være flere planlagte og budsjetterte forhold som påvirker et netto driftsresultat, og flere bruker nå netto driftsresultat korrigert for bruk/avsetning til bundne fond som et mere reelt måltall. Korrigerer en for dette i kommunens regnskap for 2024 vil en få et netto driftsresultat lik 55,9 mill kroner, noe som utgjør **-1,94** prosent av sum driftsinntekter, altså et dårligere resultat.

Disposisjonsfond av brutto driftsutgifter

Gamle Steinkjer kommune har over tid hatt mindreforbruk i sine regnskaper, noe som har gitt muligheten til å bygge opp et disposisjonsfond i størrelsesorden 200 mill kroner. Regnskapet de to første årene i ny kommune ga også gode netto driftsresultat som har gjort det mulig å øke størrelsen på disposisjonsfondet. Dette har imidlertid ikke kommet gjennom planlagte avsetninger knyttet til budsjett, men gjennom regnskapsmessige mindreforbruk og økte inntekter. I opprinnelig budsjett 2024 var det forutsatt en bruk av disposisjonsfond i størrelsesorden 9,96 mill kroner knyttet til en generell finansiering av driften i påvente av iverksettelse av omstillingskrav med virkning inn mot 2025. Gjennom året har det imidlertid vært behov for å øke bruk av disposisjonsfond ytterligere, både knyttet til utlånet til Steinkjerbygg KF i størrelsesorden 24 mill kroner, men i hovedsak til en generell styrking av driften. Totalt ble det i 2024 benyttet 80,2 mill kroner av disposisjonsfondet, noe som forklarer den store reduksjonen i måltallet.

Steinkjer kommune opererer med en deling av disposisjonsfondet i «bundet» disposisjonsfond og «ubundet» disposisjonsfond, hvor «bundet» disposisjonsfond er midler kommunestyret har lagt føringer på bruk av. Selv om disse to fondene i realiteten behandles likt når det gjelder nøkkeltall, så gir dette et bedre internt bilde på fremtidig bruk og disponibelt disposisjonsfond. Steinkjer kommune har pr utgangen av 2024 et samlet disposisjonsfond lik 106,6 mill kroner. Av dette så er 41,5 mill kroner ubundet, noe som utgjør 1,44 % av sum driftsinntekter.

Formålet med disposisjonsfond er å bygge opp midler som nettopp kan benyttes til for eksempel egenkapital ved investeringer. Det som er viktig er at det da videre bygges opp igjen relativt raskt. For å til enhver tid ligge rundt målsettingen på 6 % bør disposisjonsfondet ligge på minimum 175 mill kroner. Da skal det også sies at Steinkjer kommune har et relativt lavt måltall sammenlignet med andre kommuner. Et måltall på 10 % som mange kommuner har, vil gi et fritt disposisjonsfond lik 280 mill kroner.

Gjeld konsolidert regnskap i prosent av driftsinntekter.

Selv om disse kommentarene knytter seg til kommunekassen sine tall og ikke konsoliderte tall, så har en innenfor gjeld valgt å kommentere de konsoliderte tallene. Dette har sammenheng med at en stor del av foretakenes gjeld betjenes av kommunen.

De samlede gjeldsforpliktelsene i kommunekassen og foretakene utgjør 5 041 854 (tall i 1000-kroner) og fordeler seg slik:

• Steinkjer kommune – kommunekassen	1 924 275
• Steinkjerbygg KF	3 117 579
• Steinkjer kommuneskoger KF	0

Totale gjeldsportefølje er høy, og vil i sin helhet utgjøre 159 % av sum driftsinntekter, dvs langt over målsettingen på 75 %. Det er imidlertid slik at mye av låneporteføljen har lavere risiko i og med at den finansieres gjennom rentekompensasjon, VAR (selvkost) og langsiktige eksterne leieavtaler. Korrigerer vi gjeldsforpliktelsene i forhold til eksterne leietakere (Steinkjerbygg) med 1 060 mill kroner og selvkostområdet (VAR) med 669 mill kroner, og i tillegg korrigerer ved å trekke ut startlånene med 730 mill kroner, som i sin helhet betjenes av låntakere, så vil *lånegjelden pr utgangen av 2024 ligge på 86 % av sum driftsinntekter. Dette er fortsatt over vedtatte måltall på 75 %*. Dette er likevel en positiv utvikling etter som dette måltallet er redusert fra 94 % til 86 % fra 2022, noe som skyldes en reduksjon i den korrigerte låneporteføljen både i kommunekassen og Steinkjerbygg KF som betjenes av kommunen gjennom husleie.

Det lave rentenivået de siste årene, og spesielt i 2020 og 2021, har gjort at høy lånegjeld ikke har medført noen større utfordringer. Nøkkeltallet gir imidlertid et bilde på hvor mye av brutto driftsinntekter som må benyttes til renteutgifter. Det store renteoppgangen i perioden 2022 - 2024 gjør at kommunen som «konsern» har betydelig merutgifter knyttet til renteutgifter med dagens låneportefølje enn om låneporteføljen har vært innenfor måltallet. Det er derfor viktig at den samlede låneporteføljen som betjenes av den skattefinansierte inntekten reduseres. Kommunen står fortsatt ovenfor større investeringer som vil utfordre gjeldsgraden fremover, men i vedtatte økonomiplan 2025 – 2028 er det lagt opp til ytterligere reduksjon av gjeld. Dette for å redusere renteutgiftene på kort sikt. Det vil fortsatt være svært viktig å etablere en effektiv drift for å holde driftsutgiftene nede når behovet for de fremtidige investeringer må realiseres og renteutgiftene trolig vil øke som følge av dette.

De største kildene til midlertidige svingninger på inntekts- og utgiftssiden som kommunene ikke får automatisk kompensasjon for gjennom inntektssystemet er knyttet til:

- Rentekostnader på gjeld
- Skatteinntekter
- Finansinntekter

For å hindre store svingninger i driften på kort tid ved renteoppgang, kan disposisjonsfond være med å dekke inn noe av utgiftøkningen på kort sikt til det lar seg gjøre å omstille driften. Dette betinger

imidlertid at det er tilstrekkelig midler på disposisjonsfond, og forsterker behovet for å øke de fremtidige avsetningene til disposisjonsfond jfr. nøkkeltallet disposisjonsfond av brutto driftsinntekter.

Selv om mellomværende i leieavtalene mellom kommunekassen og Steinkjerbygg KF når det gjelder finansutgifter er regulert på en slik måte at det er kommunekassen som bærer risikoen, vil kravene knyttet til en effektiv drift, kritiske vurderinger av lånegjeld og størrelse på disposisjonsfond være gjeldende for alle selskapene.

Likviditetsanalyse - kommunekassen

tall i 1000-kroner	2024
Omløpsmidler	789 638
Kortsiktig gjeld	388 978
Arbeidskapital	400 659
Likviditetsgrad 1	2,0
Likviditetsgrad 2	0,4
Arbeidskapital i prosent av driftsinntekter	13,9 %

Nøkkeltall for likviditet er forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld.

Likviditetsgrad 1 = omløpsmidler/kortsiktig gjeld som bør være større enn 2

Likviditetsgrad 2 = mest likvide omløpsmidler/kortsiktig gjeld som bør være større enn 1

Arbeidskapital defineres som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evnen til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller.

Alle tre nøkkeltallene ovenfor redusert betydelig fra 2022 til 2023, og nedgangen har fortsatt i 2024. Nøkkeltallene er av en slik størrelse at de gir signaler om at kommunen står i en utfordrende likviditetsstilling fremover. Dette er bekreftet gjennom en krevende likviditetssituasjon ved utgangen av 2023, noe som ble forverret i starten på 2024 og resulterte i et vedtak om et likviditetslån/trekkrettighet i 2024.

Kommunens netto driftsresultat påvirker arbeidskapitalen. For å styrke arbeidskapitalen er kommunen avhengig av positivt netto driftsresultat i årene som kommer. En svak arbeidskapital begrenser kommunens handlingsrom og gjør kommunen mer utsatt for negative driftsresultater.

Økonomiske perspektiver

Norsk økonomi har vært inne i en krevende periode med betydelig renteøkning og høy inflasjon. Strammere offentlige budsjetter vil påvirke det økonomiske handlingsrommet til kommunene. Dersom det kommunale tjenestetilbudet skal kunne styrkes i årene framover i takt med demografiske endringer, må kommunene i større grad enn tidligere effektivisere tjenestene.

Kommunesektoren utgjør i kraft av sin størrelse og oppgaver en viktig brikke i norsk økonomi. En vesentlig andel av alle sysselsatte jobber i kommunesektoren, og sektoren står for en god del av verdiskapingen i fastlandsøkonomien. I tillegg kjøper kommunesektoren store mengder varer og tjenester fra privat sektor og bidrar gjennom det til mye aktivitet i næringslivet. En faktor som er av stor betydning for kommuneøkonomien er at arbeidsmarkedet er stabilt og arbeidsledigheten lav.

En vesentlig sterkere skatteinngang enn det som har vært lagt til grunn i budsjettene, har gitt kommunesektoren en betydelig realvekst i frie inntekter de siste årene. Samtidig har høye investeringer gitt en sterk gjeldsvekst for sektoren. Årene 2020, 2021 og 2022 har vært annerledes på grunn av den pågående pandemien. Kommunene har hatt høyere utgifter og inntektstap disse årene. Likevel ser det ut som sektoren totalt sett har en god økonomisk utvikling, noe som må sees i sammenheng med at staten har kompensert for mye av merutgifter for kommunesektoren. Året 2021 og 2022 har i tillegg gitt gode netto driftsresultater for kommunene, noe som i stor grad skyldes relativt høye skatteinntekter sammenlignet med løpende prognoser, og da spesielt mot slutten av året. Denne utviklingen snudde imidlertid i året 2023, og den negative utviklingen har fortsatt i 2024.

De siste par tiårene har befolkningsutviklingen i Norge vært forholdsvis gunstig for offentlige finanser, men utviklingen har snudd. Etter å ha falt jevnt siden tidlig på 1990-tallet, begynte antall eldre (67 år og over) å øke, målt som andel av befolkningen i yrkesaktiv alder. Denne utviklingen vil fortsette framover og medføre klart høyere utgifter til helse- og omsorgstjenester. Antall eldre har økt og forventes å tilta kraftig allerede de nærmeste årene.

I Steinkjer kommune er den demografiske utfordringen større enn landet som helhet. Dette har sammenheng med at kommunen i tillegg til økt antall eldre, har en reduksjon i folketallet totalt (korrigert for mottak av flyktninger) og i antallet barn og unge. Elevtallsutviklingen i skolene i kommunen viser en betydelig nedgang de nærmeste årene.

Dersom det kommunale tjenestetilbudet skal kunne styrkes i årene framover, i takt med demografiske endringer, må kommunene fornye, forenkle og forbedre sine tjenester. Det er viktig for kommunen å bygge reserver som kan benyttes til å dempe eventuelle økonomiske nedturer som følge av f.eks. utfordringer og usikkerhet knyttet til økte demografikostnader, økt gjeldsvekst, økte pensjonskostnader, usikkert finansmarked og egenkapital i forbindelse med kommunale investeringer. I tillegg vil det være økt etterspørsel og behov for offentlige tjenester. I dette perspektivet er det en utfordring å legge til rette for en forvaltning av kommunens midler som tilfredsstiller brukernes behov for tjenester og samtidig bidrar til å opprettholde et økonomisk handlingsrom.

Steinkjer kommune har etablert et økonomisk handlingsrom gjennom flere år med positive netto driftsresultat. Dette gjelder også for den nye kommunen. I 2022 snudde denne utviklingen med et netto driftsresultat i størrelsesorden 0, i 2023 er det et negativt netto driftsresultat opp mot 3 %, og et negativt netto driftsresultat i 2024 opp mot 2 %. Disse tre årene har det delvis vært budsjettert med planlagte dårligere resultat, men dog ikke så lave som de faktiske regnskapene viste. Det er imidlertid tvingende nødvendig at en i løpet av de par første driftsårene nå får snudd denne trenden til på nytt å levere positive resultater.

Grunnlaget for et godt økonomisk handlingsrom legges gjennom økonomiplanen og oppfølgingen skjer gjennom styringssystemet og de prosessene som følger av dette (analyser og avviksrapportering). Kommunens økonomistyring er basert på stor grad av delegasjon der fordelingen av ansvar og myndighet er klart definert. For å gjøre virksomhetene bedre i stand til å styre og å fatte riktige beslutninger er verktøy for økonomi- og virksomhetsstyring under kontinuerlig utvikling.

Økonomiske nøkkeltall - Konsolidert

Ny kommunelov og forskrifter til denne stiller krav til at det fra og med regnskapsåret 2020 skal leveres et konsolidert regnskap for kommunen. Dette er et regnskap som for Steinkjer kommune sin del betyr et «felles» regnskap for kommunekassen, Steinkjerbygg KF og Steinkjer kommuneskoger KF, hvor det meste av økonomiske transaksjoner mellom selskapene skal elimineres.

Selv om denne årsberetningen primært er en årsberetning knyttet til kommunekassen, finner en det naturlig å knytte noen kommentarer til enkelte områder i det konsoliderte regnskapet.

Kommunestyret vedtok i desember 2019 måltall for den kommunale økonomien. Dette er beskrevet tidligere for kommunekassen, men det er også naturlig å gjøre en vurdering av konsolidert regnskap opp mot disse måltallene:

Finansielle måltall

Indikator	Mål	Pr 31.12.23	Pr 31.12.24
Netto driftsutgifter i prosent av driftsinntekter	min 1,75 %	-2,93 %	-2,46 %
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsutgifter	min 6 %	7,71 %	3,99 %
Gjeld som ikke dekkes av rentekompensasjon, VAR eller husleie i % av driftsinntekter	maks 75 %	91 %	86 %

Netto driftsutgifter i prosent av driftsinntekter

Netto driftsutgifter i prosent av driftsinntekter har hatt en negativ utvikling siden 2021. Fra å ligge betydelig over måltallet i 2021, til lavt i 2022 og betydelig negativt i 2023 og 2024. Resultatet har i alle tre årene i stor grad vært påvirket av kommunekassen sitt netto driftsresultat. Steinkjerbygg KF hadde positive netto driftsresultat over måltallet både i 2021 og 2022, men også her er det et betydelig negativt resultat i 2023 og 2024. Steinkjerbygg KF har i 2024 et betydelig negativt netto driftsresultat, noe som bl.a. skyldes renteutvikling som gir en høyere renteutgift uten at dette i sin helhet finansieres med økte leieinntekter. I tillegg er det en betydelig differanse sammenlignet med budsjett når det gjelder regnskapsføring av avdrag for utlån til egne selskaper. Steinkjer kommuneskoger KF har et positivt netto driftsresultat betydelig over måltallet, men her er tallstørrelsene såpass små at de i svært liten grad påvirker totaltallene.

Disposisjonsfond av brutto driftsutgifter

Samlet sett har de tre selskapene som utgjør konsolidert regnskap et samlet disposisjonsfond lik 118 mill kroner, noe som utgjør nærmere 4,0 % av sum driftsutgifter. Dette er en betydelig reduksjon sammenlignet med 2023, noe som gjør at det nå ligger betydelig under måltallet i 2024. Dette skyldes betydelig bruk av disposisjonsfond både i Steinkjerbygg KF og Steinkjer kommune. Steinkjerbygg har pr utgangen av 2024 et disposisjonsfond lik 3,5 mill kroner, noe som er en reduksjon med over 20 mill kroner sammenlignet med 2023, mens kommunens disposisjonsfond er redusert med ca 80 mill kroner i samme periode. Steinkjer kommuneskoger har i 2024 et disposisjonsfond i underkant av 8 mill kroner, noe som er uendret siden 2023.

Gjeld konsolidert regnskap i prosent av driftsinntekter.

Selv om disse kommentarene knytter seg til kommunekassen sine tall og ikke konsoliderte tall, så har en innenfor gjeld valgt å kommentere de konsoliderte tallene. Dette har sammenheng med at en stor del av foretakenes gjeld betjenes av kommunen.

De samlede gjeldsforpliktelsene i kommunekassen og foretakene utgjør 5 041 854 (tall i 1000-kroner) og fordeler seg slik:

• Steinkjer kommune – kommunekassen	1 924 275
• Steinkjerbygg KF	3 117 579
• Steinkjer kommuneskoger KF	0

Total gjeldsportefølje er høy, og vil i sin helhet utgjøre 159 % av sum driftsinntekter, dvs langt over målsettingen på 75 %. Det er imidlertid slik at mye av låneporteføljen har lavere risiko i og med at den finansieres gjennom rentekompensasjon, VAR (selvkost) og langsiktige eksterne leieavtaler. Korrigerer vi gjeldsforpliktelsene i forhold til eksterne leietakere (Steinkjerbygg) med 1 060 mill kroner og selvkostområdet (VAR) med 669 mill kroner, og i tillegg korrigerer ved å trekke ut startlånene med 730 mill kroner, som i sin helhet betjenes av låntakere, så vil *lånegjelden pr utgangen av 2024 ligge på 86 % av sum driftsinntekter. Dette er fortsatt over vedtatte måltall på 75 %*. Dette er likevel en positiv utvikling etter som dette måltallet er redusert fra 94 % til 86 % fra 2022, noe som skyldes en reduksjon i den korrigerte låneporteføljen både i kommunekassen og Steinkjerbygg KF som betjenes av kommunen gjennom husleie.

Det lave rentenivået de siste årene, og spesielt i 2020 og 2021, har gjort at høy lånegjeld ikke har medført noen større utfordringer. Nøkkeltallet gir imidlertid et bilde på hvor mye av brutto driftsinntekter som må benyttes til renteutgifter. Den store renteoppgangen i perioden 2022 - 2024 gjør at kommunen som «konsern» har betydelig merutgifter knyttet til renteutgifter med dagens låneportefølje enn om låneporteføljen har vært innenfor måltallet. Det er derfor viktig at den samlede låneporteføljen som betjenes av den skattefinansierte inntekten reduseres. Kommunen står fortsatt ovenfor større investeringer som vil utfordre gjeldsgraden fremover, men i vedtatte økonomiplan 2025 – 2028 er det lagt opp til ytterligere reduksjon av gjeld. Dette for å redusere renteutgiftene på kort sikt. Det vil fortsatt være svært viktig å etablere en effektiv drift for å holde driftsutgiftene nede når behovet for de fremtidige investeringer må realiseres og renteutgiftene trolig vil øke som følge av dette.

Kommunens finansforvaltning

Kommuner og fylkeskommuner skal rapportere i hht. Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finans- og gjeldsforvaltning. Slik rapportering er omfattende. Det er utarbeidet en egen rapport som tilfredsstiller kravene til rapportering i forskriften og kommunens eget finansreglement. Denne rapporten legges ved måneds-rapporteringen til kommunestyret gjennom året. I årsberetningen er det satt sammen et kort sammendrag hvor man får en oversikt over vesentlige nøkkeltall i låneporteføljen.

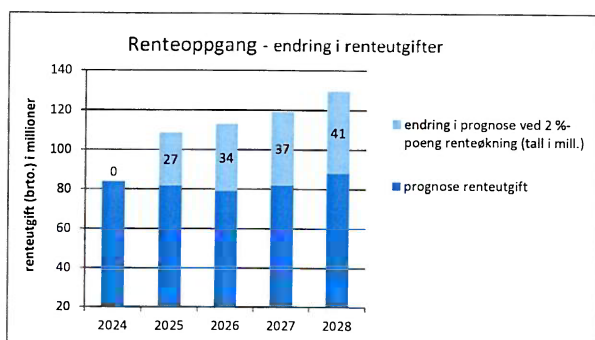
Kort sammendrag

Styringsrenten i Norges Bank er ved utløpet av 2024 den samme, 4,5 %, som ved årets begynnelse. Dette i motsetning til styringsrenten fra for eksempel Riksbanken og ECB, der vi har sett flere rentekutt de siste månedene. I sin siste rapport, PPR4, sier Norges Bank at renten mest sannsynlig vil bli kuttet gradvis fra første kvartal 2025. I ettertid ser vi at dette ikke har skjedd.

Ved årsskiftet har låneporteføljen en gjennomsnittrente på 4,407% og dette er 0,027 prosentpoeng lavere enn ved utløpet av 2. tertial. Långivere er Kommunalbanken, Husbanken og KLP, samt lån som er anskaffet via verdipapirmarkedet. Totalt utgjør låneporteføljens volum 1.873 millioner kroner. Det er etablert fastrenter ved bruk av fastrentelån og renteswapper. Samlet har fastrentene et omfang som utgjør 21% av brutto låneportefølje. Dersom formidlingslånene i Husbanken holdes utenfor, er fastrenteandelen 29%. I realiteten er fastrenteandelen enda høyere dersom det tas hensyn til lån innenfor andre selvfinansierende områder. Gjennomsnittsløpetiden på lånene i porteføljen er 8,3 år. I løpet av året 2025 kommer lån pålydende 370 millioner kroner til forfall. Dette lånevolumet, som utgjør 20% av samlet portefølje av lån, må refinansieres ved forfall. Gjennomsnittlig durasjon i låneporteføljen er 0,99 år. Sammensetningen av låneporteføljen er i samsvar med kommunens finansreglement og det har ikke vært avvik i forhold til dette i perioden. Samlet finansiell risiko vurderes å være akseptabel.

Rentesjokk

Det er utarbeidet en stresstest som viser hvordan en øyeblikkelig renteøkning med 2 prosentpoeng vil slå ut på rentekostnadene knyttet til porteføljen av lån. Den ordinære renteprognosen er vist som søyler med mørk farge, mens økningen i rentekostnader som følge av en 2 % renteoppgang er illustrert med lys farge:

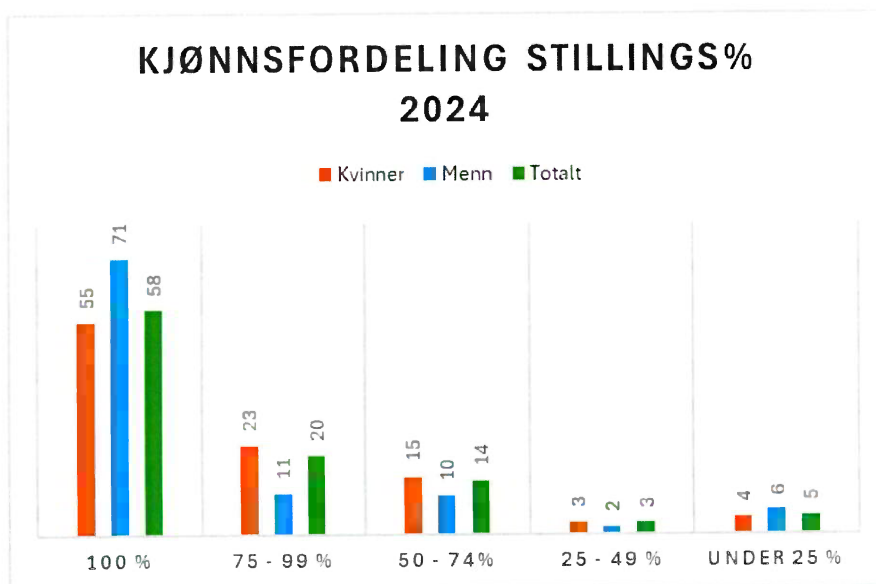

En renteoppgang vil også ha betydning for selvfinansierende lån og aktivasiden. Det er ikke tatt høyde for slike forhold i beregningen ovenfor. Denne grafen er kun knyttet til kommunens egen låneportefølje. Det vil ved en renteøkning også komme betydelig husleieøkning knyttet til leie av formålsbygg hos Steinkjerbygg KF. Denne renteøkningen vil komme som en direkte finanskostnad når formålsbyggene er overført kommunen igjen.

Likestilling og HMS

Del 1: Tilstand for kjønnslikestilling

Kjønnsbalanse og resultat fra lønnskartlegging pr 31.12.2023

Tab 1.1 – Tabellen viser i ett søylediagram gjennomsnittlig stillingsstørrelse fordelt på kjønn, og en totaloversikt. Samme oversikt vises i tabell 1.2.

Prosentvis fordeling stillingsstørrelse

Stillings %	Kvinner	Menn	Totalt
100 %	55%	71%	58%
75 - 99 %	23%	11%	20%
50 - 74%	15%	10%	14%
25 - 49 %	3%	2%	3%
Under 25 %	4%	6%	5%

Tabell 1.2 – Tabellen viser stillingsstørrelse fordelt på kjønn og totaloversikt. Tallene vises som prosentandel.

Antall personer fordelt på stillingsstørrelse

Stillings%	Kvinner	Menn	Totalt
100 %	697	221	918
75 - 99 %	291	33	324
50 - 74%	190	31	221
25 - 49 %	41	6	47
Under 25 %	55	19	74
	1 274	310	1 584

Tabell 1.3 – Tabellen viser stillingsstørrelse fordelt på kjønn og en totaloversikt. Tallene er antall personer.

Lønnsforskjeller

Kjønnsfordeling stilling og lønn:

	Kvinner	Menn	Total
Antall ansatte:	1274	310	1584
Stillingshjemler:	1078	273	1351
Gjennomsnitt stillings%	85,02%	88,77%	85,75%
Gjennomsnitt årslønn	597 690	616 127	601 298

Tabell 1.4 – Tabellen viser kjønnsforskjellene i organisasjonen. Tabellen viser antall faste ansatte, antall stillingshjemler, gjennomsnittlig stillingsstørrelse og gjennomsnittlig årslønn.

Utvalg stillingskoder fordelt på antall ansatte pr. kjønn

Tittel	Menn	Kvinner	Totalt
Vernepleier	6	17	23
Assistent oppvekstetaten	9	35	44
Pleiemedarbeider	20	64	84
Hjelpepleier/helsefagarbeider	20	176	196
Sykepleier	14	130	144
Fagarbeider i oppvekstetaten	14	85	99
Fagarbeider i helseetaten	5	36	41
Spesialsykepleier	0	27	27
Pedagogisk leder	2	44	46
Adjunkt	11	39	50
Adjunkt m/tilleggsutdanning	34	119	153
Lektor m/tilleggsutdanning	11	22	33

Tabell 1.5 – Tabellen viser kjønnsfordeling innen ett utvalg av stillingskoder. Tallene viser antall personer.

Yrkesgrupper	Menn		Kvinner	
	Gjennomsnittslønn	Gjennomsnittsalder	Gjennomsnittslønn	Gjennomsnittsalder
Ingeniører	kr 710 683	54	kr 706 366	44
Lege	kr 1 497 500	53	kr 1 341 500	40
Sykepleier	kr 599 078	50	kr 600 616	45
Vernepleier	kr 591 857	49	kr 573 495	39
Spes. Sykepleier	-	-	kr 653 871	53
Spes. Vernepleier	kr 631 033	41	kr 644 616	54
Fagarbeider helse	kr 495 540	40	kr 517 088	36
Pleiemedarbeider helse	kr 459 409	44	kr 454 609	39
Lektor m/tillegg	kr 743 300	40	kr 746 436	40
Adjunkt m/tillegg	kr 695 397	47	Kr 690 413	47
Adjunkt	kr 650 363	50	kr 628 720	46
Fagarbeider oppvekst	kr 495 892	40	kr 508 291	46
Assistent oppvekst	kr 474 377	46	kr 488 251	49
Miljøterapeut	kr 564 250	37	kr 599 938	45
Pedpsyk rådgiver	kr -	0	kr 767 900	51
Spesialkonsulent	kr 593 820	40	kr 628 897	42
Rådgiver	kr 770 100	53	kr 716 218	48

Tabell 1.6 – Tabellen viser lønnsforskjellen mellom kvinner og menn i ett utvalg av ulike stillingskoder. Tabellen viser også gjennomsnittlig alder i det ulike yrkesgruppene.

Yrkesgrupper	Kvinner avlønning ift. menn
Ingeniører	99%
Lege	88%
Sykepleier	100%
Vernepleier	97%
Spes. Sykepleier	---
Spes. Vernepleier	102%
Fagarbeider helse	104%
Pleiemedarbeider helse	99%
Lektor m/tillegg	100%
Adjunkt m/tillegg	99%
Adjunkt	97%
Fagarbeider oppvekst	102%
Assistent oppvekst	103%
Miljøterapeut	106%
Pedpsyk rådgiver	---
Spesialkonsulent	106%
Rådgiver	92%

Tabell 1.7 – Tabellen viser kvinners prosentandel av avlønning når kvinners gjennomsnittlige lønn ses opp mot gjennomsnittlig lønn for menn.

Pensjon

Ansatte har offentlig tjenestepensjon bestående av alders-, uføre- og omstillingspensjon.

Midlertidig ansatte

	Kvinner	Menn	Total
Antall ansatte:	87	29	116
Stillingshjemler:	65	17	82
Gjennomsnitt stillings%	74,71 %	60 %	71 %
Gjennomsnitt årslønn	521 665	504 465	517 327

Tabell 1.8 – Tabellen viser kjønnsforskjellene i organisasjonen. Tabellen viser antall midlertidige ansatte, antall stillingshjemler, gjennomsnittlig stillingsstørrelse og gjennomsnittlig årslønn.

Midlertidige ansatte benyttes i hovedsak ved vikariat for navngitte personer. Også i prosjektstillinger skrives det midlertidige arbeidsavtaler.

Foreldrepermisjon

Totalt 46 ansatte var i foreldrepermisjon ved rapporteringstidspunkt 31.12.2024. 42 kvinner, og 4 menn.

Grunnet feilregistrering i lønssystem lar det seg ikke gjøre å se gjennomsnittlig varighet av permisjonen, da denne er lagt inn med sluttdato 31.12.2099 i over halvparten av tilfellene. Nærmeste leder har dog kontroll på dette.

Heltid – deltid

Det er ikke gjennomført undersøkelse om heltid – deltid i 2024. Revidering av kommunens retningslinjer for heltidskultur er planlagt gjennomført første halvdel av 2025.

Sykefravær

Fravær i 2024 fordelt på korttidsfravær og langtidsfravær, kvinner – menn,

Sykefravær menn

Akk.	S.fravær%	Kortt.%	Langt.%
2024	8,17	1,75	6,42
2023	6,52	1,66	4,87
2022	6,81	2,37	4,44
2021	7,49	1,61	5,88

Tabell 1.10 – Tabellen viser menns akkumulerte fravær for de siste 4 årene.

Sykefravær kvinner

Akk.	S.fravær%	Kortt.%	Langt.%
2024	12,89	1,87	11,01
2023	10,99	2,07	8,85
2022	10,37	2,64	7,7
2021	10,91	1,96	8,93

Tabell 1.11 – Tabellen viser kvinners akkumulerte fravær for de siste 4 årene.

Sykefravær fordelt på aldersgrupper

	2023	2024
Aldersgrupper	Akkumulert	Akkumulert
0-19	9,84%	8,41%
20-29	9,56%	15,37%
30-39	11,98%	10,63%
40-49	8,47%	9,52%
50-59	9,78%	12,35%
60-69	11,11%	15,17%

Tabell 1.12 – Tabellen viser akkumulerte fravær for 2023 og 2024 fordelt på ulike aldersgrupper.

Ledelse

Antall ledere i organisasjonen

	kvinner	menn	Total
Antall ledere 2023	48	18	66
Antall ledere 2024	45	19	64

Tabell 1.13 – Tabellen viser antall ledere i organisasjonen fordelt på kjønn.

Gjennomsnitt lederavlønninger

	Kvinner	Menn	Snittlønn alle
Toppledere	1 021 733	1 202 750	1 125 171
Sektorledere	961 200	973 000	967 100
Enhetsledere/Rektorer	843 278	880 923	852 340

Tabell 1.14 – Tabellen viser lønnsforskjeller mellom kjønnene på tre ulike ledernivåer.

Rekruttering

Av 257 tilsetninger i 2024 via rekrutteringsverktøyet Webcruiter var 78 % kvinner. Det er behandlet 2083 søknader fordelt på 205 rekrutteringer. Det er registrert søkere med 51 ulike nasjonaliteter, 9 ansatte med annen nasjonalitet enn norsk.

Oppsummering

Organisasjonen består av en andel kvinner på 80% og en andel menn på 20% totalt. Av alle faste ansatte innen helse- og velferd og oppvekst og inkludering, utgjør 85% kvinner og 15% menn.

Innen administrasjon, teknisk og kultur er kjønnsbalansen henholdsvis 49% kvinner og 51% menn.

I de fleste yrkesgrupper er det likelønn. I enkelte yrker er det større lønnsforskjeller:

- Blant leger tjener kvinner gjennomsnittlig 88% av mannens gjennomsnittlige lønn
- Blant rådgiver og spesialkonsulenter tjener kvinner henholdsvis gjennomsnittlig 106% og 92% av mannens gjennomsnittlige lønn.

Sykefraværet viser at kvinner i større grad er syke enn menn. Dette gjenspeiler nasjonale trender, og antas å ha sammenheng med at kvinner i større grad jobber innen tradisjonelle omsorgs- og serviceyrker hvor man opplever større grad av emosjonell belastning enn i tradisjonelle mannsdominerte yrker. Sykefraværet fordelt på aldersgrupper viser at ansatte mellom 20-29 år har et høyt fravær i 2024.

Del 2: Slik arbeider vi for å sikre likestilling og mot diskriminering i praksis

Prinsipper og standarder for likestilling og mot diskriminering

Verdigrunnlag og etisk plattform

En viktig del av kommunens samfunnsoppdrag er å sørge for at innbyggerne har det som skal til for å leve godt i kommunen. Kommunen er viktig for innbyggerne både som tjenesteleverandør og som samfunnsutvikler.

Kommuneplanens samfunnsdel og arbeidsgiverpolitisk plattform utgjør et felles verdigrunnlag for medarbeidere, ledere og tillitsvalgte.

Kommuneplanens samfunnsdel sier følgende:

Kommunen skal rekruttere og beholde kvalifisert arbeidskraft, utvikle medarbeidernes kompetanse og bygge en samskapende organisasjonskultur. Det skal legges til rette for et godt arbeidsmiljø hvor medarbeidere gis rom for å utvikle relasjoner og godt medarbeiderskap

Som ansatt i Steinkjer kommune forplikter du deg til å opptre i henhold til etisk plattform, og å følge de rutiner og retningslinjer som gjelder til enhver tid.

Likestilling og ikke-diskrimineringssituasjonen i dag

Utgangspunktet for lønnspolitikken er de strategiske mål Steinkjer til enhver tid styres ut fra. Det skal være en klar sammenheng mellom lønnspolitisk strategi, tjenesteytingen i kommunen, den lønnsutvikling som finner sted sentralt og lokalt, og lønna til hver enkelt medarbeider. Lokal lønnspolitikk skal gjøres kjent for alle ansatte, skape forutsigbarhet og mulighet til å innrette seg i henhold til denne. Lønn skal benyttes som et personalpolitisk virkemiddel, som bl.a. skal bidra til å motivere til kompetanseutvikling, kultur for heltid, og til å beholde, utvikle og rekruttere ansatte med rett kompetanse. Lønnspolitikken skal sikre kvalitativt gode tjenester og fremme likestilling.

Lønnsforhandlinger gjennomføres med alle arbeidstakerorganisasjoner. I henhold til lønnspolitisk plan skal det være likebehandling av kvinner og menn i vurdering av lønn og avansement.

I henhold til tariffavtale utbetaler arbeidsgiver sykelønn og foreldrepenger til arbeidstaker som omfattes av hovedtariffavtalen § 1 hele den tid arbeidstakeren har rett til slik stønad etter folketrygdloven. Arbeidstakere som omfattes av HTA § 1 har rett til lønn under sykdom fra første sykedag dersom vedkommende har tiltrådt stillingen.

Det er nedfelt i arbeidsreglementet at arbeidsgiver og arbeidstaker har et felles ansvar for å skape et godt psykososialt arbeidsmiljø. Dette innebærer bl.a. at alle skal behandles med respekt og verdighet. Trakassering og diskriminering på bakgrunn av bl.a. kjønn, seksuell orientering, religion, livssyn, etnisitet, språk, funksjonshemming eller politisk syn skal ikke forekomme og vil ikke bli tolerert. Jf. aml § 13–1.

Helse, miljø og sikkerhet skal legges til grunn i alt vi gjør. Medlemmer av AMU og vernetjeneste får lovpålagt 40-timers grunnopplæring i arbeidsmiljø. Alle ledere har nødvendig opplæring i HMS.

Alle ledere deltar i lederopplæring når de starter i kommunen. Det gis bl.a. opplæring i arbeidsgiverpolitisk plattform, etisk plattform, ledelsesprinsipper, internkontroll, varsling m.m. Det tas utgangspunkt i «Ny som leder» et digitalt kurs utarbeidet av KS. Alle nyansatte skal gjennomføre *Nyansattkurs*, som gir innføring på de fleste områder i kommunal sektor.

Arbeidsgiver er opptatt av at ansatte er fysisk aktive. Steinkjer er en "Hodebra"-kommune, hvor et av tiltakene er at alle ansatte har gratis tilgang til Ti på topp. Hodebra – ABC står for gjør noe aktivt, gjør noe sammen og gjør noe meningsfylt (for seg selv og andre).

Kommunen benytter Kartleggingsverktøyet 10-faktor for medarbeiderundersøkelser. Det er gjennomført medarbeiderundersøkelse i 2024.

Arbeidsplasser tilrettelegges med hev/senk, stor skjerm, headset, ergonomisk utstyr og annet etter behov. Ansatte har mulighet for hjemmekontor etter avtale med leder.

Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene, inkludert informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT), slik at virksomhetens alminnelige funksjoner kan benyttes av flest mulig, uavhengig av funksjonsnedsettelse. Likestillings- og diskrimineringsloven sier at offentlige og private virksomheter rettet mot allmennheten har plikt til universell utforming av virksomhetens alminnelige funksjoner (§ 17). Kommunen søker, så langt det er mulig, å ivareta kravet om universell utforming. Det mangler en samlet oversikt over tilstanden for universell utforming i den kommunale virksomheten.

Steinkjer kommune er IA-bedrift og opptatt av mangfold, og vi oppfordrer alle kvalifiserte kandidater til å søke jobb hos oss uansett alder, kjønn, funksjonshemming, nasjonalitet eller etnisk bakgrunn.

Våre mål for likestillings- og ikke-diskrimineringsarbeidet

Rekruttering

Å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere er et av fire satsningsområder i arbeidsgiverpolitisk plattform.

De ansatte er kommunens viktigste ressurs for å løse vårt samfunnsoppdrag, som er å levere gode tjenester og være en god lokalsamfunnsutvikler. Det blir derfor viktig å rekruttere nye medarbeidere med god og riktig kompetanse, samtidig som vi må ha fokus på å beholde de medarbeiderne vi allerede har. Det er til enhver tid utfordringer med å rekruttere medarbeidere med riktig fagkompetanse innen enkelte fagområder. Dette vil forsterke seg i årene som kommer. Steinkjer kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver, og satse på kompetanseheving og etter- og videreutdanning av ansatte.

Steinkjer kommune er opptatt av mangfold og vi skal ønske medarbeidere velkommen uavhengig av kjønn, funksjonshemming, nasjonalitet eller etnisk bakgrunn.

Viktig for Steinkjer kommune:

- bygge et godt omdømme og være en attraktiv arbeidsgiver
- skape utviklende fagmiljøer og muligheter for karriereutvikling
- tiltrekke oss medarbeidere med riktig kompetanse
- satse på kompetanseheving og etter- og videreutdanning
- utdanne fagarbeidere gjennom å ta inn lærlinger
- utvikle heltidskultur
- ha et konkurransedyktig lønnsnivå
- satse bevisst på mangfold og likestilling
- utøve godt lederskap
- tilrettelegging av arbeidsplasser for alle

Lønns- og arbeidsvilkår

Lokal lønnspolitikk skal gjøres kjent for alle ansatte, skape forutsigbarhet og mulighet til å innrette seg i henhold til denne. Lønn skal benyttes som et personalpolitisk virkemiddel, som bl.a. skal bidra til å motivere til kompetanseutvikling, kultur for heltid, og til å beholde, utvikle og rekruttere ansatte med rett kompetanse. Lønnspolitikken skal sikre kvalitativt gode tjenester og fremme likestilling. Likebehandling av kvinner og menn i vurdering av lønn og avansement er en selvfølge. Arbeidstakere i foreldrepermisjoner og andre lønnede permisjoner omfattes av lokale forhandlinger.

Forfremmelse og utviklingsmuligheter

Steinkjer kommune skal være en attraktiv arbeidsgiver, og satse på kompetanseheving og etter- og videreutdanning av ansatte.

Ledere har lederavtaler hvor krav og forventninger defineres og evalueres årlig. Lederopplæring med tema innenfor HR og HMS gis ved oppstart og ledersamlinger gjennomføres gjennom året.

Tilrettelegging

Steinkjer kommune skal være en helsefremmende organisasjon og IA-bedrift. Det legges opp til tett oppfølging av ansatte som står i fare for å bli syke eller er syke, i form av tilrettelegging, leder før lege, alternative oppgaver mm. Steinkjer kommune har avtale med Friskgården BHT om bedriftshelsetjenester og samarbeider med Nav arbeidslivssenter (NAV ALS) NAV ALS forvalter tiltaket Ekspertbistand. Det gis støtte til avklaringstiltak for enkeltmedarbeidere med helseutfordringer med hyppige eller langvarige fravær.

Livsfasepolitikk

Kommunen vedtok en livsfasepolitikk i oktober 2020. Livsfasepolitikken i Steinkjer kommune skal avspeile likeverdighet for ansatte i alle aldersgrupper, og organisasjonen skal være preget av mangfold. Steinkjer kommune ønsker så langt som mulig å imøtekomme de ansatte slik at de er aktive, kvalifiserte, fleksible og etterspurte hele sitt arbeidsliv.

Forebygge trakassering og seksuell trakassering

Steinkjer kommune har egen rutine for håndtering av mobbing, trakassering og seksuell trakassering. Mobbing/trakassering/seksuell trakassering er uakseptabelt, og arbeidsgiver er opptatt av at vi raskest mulig må stanse eller endre de handlingene som gjør at enkeltpersoner kjenner seg mobbet/trakasser/seksuell trakassert. Nærmeste leder med personalansvar har ansvar og handlingsplikt når leder bli kjent med saker som omhandler mobbing/trakassering/seksuell trakassering på egen enhet.

Slik jobber kommunen for å sikre likestilling og ikke-diskriminering

Steinkjer kommune inngikk i 2024 partnerskapsavtale med Likestillingssenteret KUN. I det første året av partnerskapet har vi hatt søkelys på utvikling av Steinkjer kommune som arbeidsgiver og å legge grunnlag for en sertifisering i Likestilt Arbeidsliv¹. Dette er en sertifiseringsordning som skal bidra til større grad av likestilling og mangfold i arbeidslivet. Likestilt arbeidsliv som arbeidsgiververktøy handler om likestilling, inkludering og mangfold i vid forstand.

Det er et mål å gjennomføre selve sertifiseringen i løpet av 2025. Dette vil bli et viktig grunnlag for å styrke og forbedre kommunens jobbing med å sikre likestilling og ikke-diskriminering framover.

En viktig del av sertifiseringsarbeidet vil være å gå gjennom strategier, planer og retningslinjer innenfor HR-området. Vi må sørge for at de er oppdatert og tilpasset for flere diskrimineringsgrunnlag:

- kjønn, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk
- etnisitet, religion og livssyn
- funksjonsnedsettelse
- seksuell orientering
- alder
- graviditet og omsorgsoppgaver

En prioritert oppgave vil være å revidere Arbeidsgiverpolitisk plattform.

Kommunen har en «Rekruttering- og kvalifiseringsstrategi» som skal revideres. I revisjonen vil «unntak fra kvalifikasjonsprinsippet» være et av tiltakene. Dette med sikte på å bidra til at personer med nedsatt funksjonsevne og personer med fravær fra arbeid eller utdanning kommer i arbeid.

Det kommunale medvirkningsrådet, Rådet for personer med funksjonsnedsettelse, likestilling og mangfold (RÅFIM), har som oppgave å arbeide for inkludering, mangfold og likestilling og mot diskriminering. Rådet arbeider etter prinsippet om at alle mennesker har rett til full deltaking og likestilling i samfunnet.

RÅFIM er en viktig samarbeidspartner for kommunen i arbeidet med å fremme likestilling og ikke-diskriminering. RÅFIM kan også brukes som kompetansepartner når det gjelder universell utforming.

For å kunne holde oversikt over hvor mange i organisasjonen som jobber ufrivillig deltid, vil dette bli et obligatorisk spørsmål i medarbeidersamtalen.

¹ Les mer om Likestilt arbeidsliv her: <https://www.kun.no/sertifisering.html>

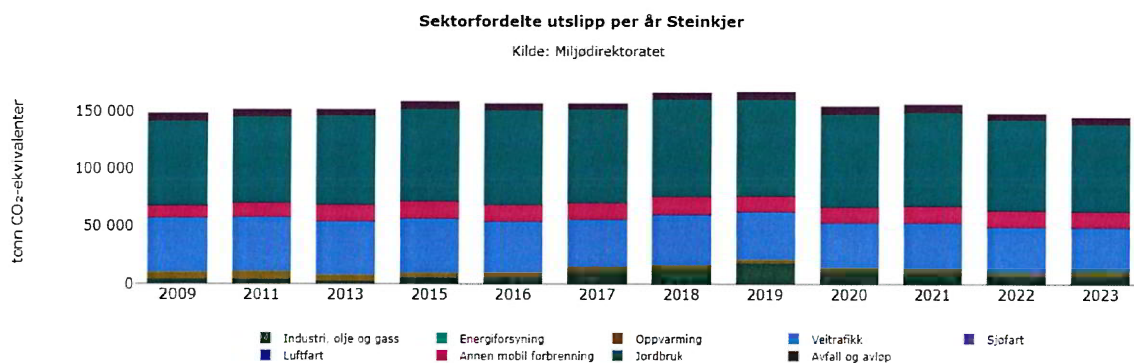
Klima og miljø

Klimagassutslipp i Steinkjer

Klima regnskapet for Steinkjer kommune publiseres av [miljødirektoratet](#) og omfatter de fysiske utslippene som skjer innenfor kommunens geografiske grense, i CO₂-ekvivalenter.

Publisering av klimaregnskapet skjer 12-16 måneder etter endt utslippsår. De nyeste tilgjengelige tallene er fra 2023.

I kommunens klima regnskap er det gitt en oversikt over klimagassutslipp beregnet i CO₂-ekvivalenter for perioden 2009-2016. Målsetningene i denne planen er satt ut fra referanseåret 2009. Det er viktig å merke seg at det er en differanse mellom tallene i klima regnskapet og de nyeste tallene, som skyldes kommunesammenslåing.

Grafen viser at det i perioden 2009 til 2023 har skjedd en svak nedgang i det totale utslippet av CO₂-ekvivalenter innenfor kommunens grenser. I tallene ligger det en reduksjon i utslipp fra vegtrafikk, der overgangen til fossilfrie mindre kjøretøy er hovedforklaringen.

Fra referanseåret 2009 til 2023 er den prosentvise reduksjonen i utslipp av CO₂-ekvivalenter 2,5 %. Målsettingen i klimaregnskapet knytter seg til veg/trafikk som utgjør en stor del av kommunens samlet utslipp. Det vil kreve mer effektive tiltak hvis kommunene skal komme i mål med en reduksjon på 55 prosent eller mer innen 2030.

Det er kommunens innkjøp, oppvarming av kommunale bygg og tjenesterelatert kjøring som bidrar mest til kommuneorganisasjonens totale klimagassutslipp. Reduksjon i direkte utslipp fra kommunens interne transport og reisevirksomhet forutsetter både at det legges til rette for møtevirksomhet via audiovisuelle løsninger, det forutsetter overgang til fossilfrie kjøretøy og det forutsetter god planlegging av transportbehov i tjenestene. Bruk av audiovisuelle hjelpemidler fikk et oppsving under pandemien, og benyttes fortsatt i stor utstrekning, men det er ikke satt krav til hvordan enhetene skal forholde seg til kombinasjonen fysiske møter/Teams-møter.

Overgangen til fossilfrie kjøretøy pågår, men hastigheten på denne overgangen lider fortsatt under leveringsdyktighet i bransjen på kjøretøy kommunen har behov for i sine tjenester og prisklassen kommunen kan operere i. For de større kjøretøyene er det fortsatt ikke et distribusjonsnett for gass, som vil være den foretrukne energibæreren som er forenelig med de typene kjøretøy vi har mulighet til å benytte, både ut fra behovet for nødvendig driftslengde mellom energifylling og også nødvendig fysisk utforming av kjøretøyene. Utskifting av disse kjøretøyene har også et noe lengre tidsperspektiv enn

utskifting av den lette kjøretøyparken, og overgangen vil ut fra dette måtte gjennomføres over en lang tidsperiode.

Den nødvendige planlegging av transportbehov pågår innenfor de transportkrevende tjenestene hjemmebasert omsorg, vann/avløp, vegvedlikehold og renovasjon. Økt bevissthet om behovet for slik planlegging er likevel nødvendig.

I kommunens innkjøp stilles det miljøkrav som oppfyller Lov og forskrift om offentlige anskaffelser krav til miljø. Det er imidlertid behov for økt innsats på områder innen sirkulærøkonomi.

Mht oppvarming i kommunale bygg ligger dette innenfor Steinkjerbygg sitt ansvarsområde

Klimabudsjett:

Det ble for første gang etablert klimabudsjett for 2024. Klimabudsjettet inneholder i stor grad tiltak kommunen allerede arbeidet med. Budsjettet er likevel viktig, siden dette medfører at klima og miljø i større grad må settes på dagsorden for alle sektorer og enheter.

I 2025 tas det sikte på å ta dette videre med løpende rapportering, samt oppsummeringer i årsberetning for 2025.

Internkontroll

Kommunedirektørens fullstendige rapport til kommunestyret om internkontroll ble gitt i egen sak i desember 2024. Her gis en kortfattet beskrivelse av eksisterende internkontrollsystem, status og pågående kvalitetsarbeid.

Kommunens etablerte internkontrollsystem finnes i systemet EQS. EQS skal inneholde elementene avvikshåndtering, prosedyrer/rutiner, vurdering av samsvar med eksisterende lov, forskrift og tillatelser, samt for noen etater maler for årlig gjennomgang av den enkelte enhets internkontrollarbeid. Det er varierende bruk av systemet i organisasjonen.

Alle etatene skal ha en oversikt over lover, forskrifter, tillatelser og politiske vedtak som regulerer virksomheten. Det eksisterer i dag ikke et samla system for dette, men dette vil komme på plass gjennom arbeidet som er igangsatt med gjennomgående internkontroll.

Kommunens administrative organisering er fastlagt, og ansvar er entydig fordelt gjennom kommunens delegasjonsreglement. Reglementets politisk beslutta del avklarer rollefordeling mellom politiske styringssystem og mellom politikk og administrasjon. Den administrative delen av det samla delegasjonsreglementet avklarer rollefordelingen internt i administrasjonen.

Mht de økonomiske fullmaktene er det avklart bestillings- attestasjons- og anvisningsfullmakt på person. Bestillingssystem og regnskapssystem underbygger disse ansvars- og myndighetsavklaringene.

En vesentlig del av internkontrollarbeidet er å arbeide med å redusere risiko for avvik. Risikovurdering på de enkelte delene av kommunens virksomhet gjennomføres delvis for etat der det er naturlig, delvis på enhet der det er naturlig. Risikovurdering skal dokumenteres i kommunens system for internkontroll, EQS. I hovedsak er nødvendige risikoanalyser gjennomført og dokumentert gjennom EQS, men pågående internkontrollarbeid vil også sikre at de manglene som eksisterer vil bli fjernet. En undersøkelse i organisasjonen viser at det er rom for forbedringer.

Internkontrollen skal være risikobasert for at prosedyrer, sjekklister og veiledninger rettes mot områder der risikoen og behovet er størst.

I etatene er det ulikt omfang av nødvendige prosedyrer, veiledninger og sjekklister. Prosedyrer, sjekklister og veiledninger skal legges i kvalitetssystemet EQS, som er tilgjengelig for alle ansatte. Undersøkelser i organisasjonen viser at det på enkelte områder mangler nødvendige rutiner og prosedyrer. Det er også svært varierende hvor disse dokumentene oppbevares i dag.

Opplæring i bruk av EQS inngår som del av kommunens interne lederopplæring.

Avvikshåndtering i kommunen skjer gjennom internkontrollsystemet EQS. Mengden avvik og alvorlighetsgrad i avvik vil variere ut fra den enkelte enhets natur. Kommunedirektørens igangsatte arbeid med et gjennomgående internkontrollsystem vil ivareta behovet for bruken av avviksrapporter som grunnlag for forebyggende tiltak.

Avviksmeldinger i 2024 fordelte seg slik:

Avvik	Ikke relevant	Nestenulykke/tilløp	Observasjon	Uønsket hendelse	Ikke definert	Totalt
1141	76	93	127	870	382	2670

Ledelsens gjennomgang

Administrasjonen har nå tatt tak i jobben med det overordnede systemet for internkontroll. Det er gjennomført ledelsens gjennomgang v/kommunedirektørens ledergruppe. Dette er en overordnet gjennomgang av helheten i internkontrollen.

Årsberetning 2024

Følgende tema er vurdert:

- Sektorovergripende reglementer
- Delegering
- Risikobasert internkontroll i virksomhetene
- Rutiner og dokumentasjon
- Rapportering

I arbeidet er det brukt KS sin modell for enkel vurdering av helheten i internkontrollen.

Vurderingen fra kommunedirektørens ledergruppe er den samme for alle områder: en del er på plass, men vi er ikke ferdige. Vi må sørge for at det oppdateres, gjøres kjent og/eller blir etterlevd.

Dette vil være hovedfokus for internkontrollarbeidet det neste året.

Oversikt over statlige tilsyn gjennomført i 2024:

Tilsynsmyndighet	Tilsett enhet og oppgave	Tilsyns-tidspunkt	Kort beskrivelse av funn	Status oppfølging av avvik
Statsforvalteren	Avlastning barn og unge	Januar 24	I forbindelse med et dødsfall ved avlastningsboligen. Et barn ble funnet død i sin seng ved avlastningsboligen for barn og unge. Hendelsen ble varslet til statens helsetilsyn av Steinkjer kommune som en alvorlig hendelse etter helse og omsorgstjenesteloven § 12-3a den 31.10.23. Saken ble oversendt fra Statens helsetilsyn til Statsforvalteren i Trøndelag med merknad om at de ikke fikk kontakt med kontaktpersonen som var oppgitt og dermed vurderte at det var behov for ytterligere opplysning om saken. Statsforvalteren valgte på denne bakgrunn å opplyse saken ytterligere i form av opprettelse av tilsynssak. Vurdering: tilsyn som ble gitt gjennom natten, om det burde vært tatt i bruk digital overvåkning av epileptiske anfall i form av epilepsialarm og alarmmadras, hvordan informasjon om legemiddelendringer ble koordinert.	Saken ble lukket i januar 2025. Statsforvalteren i Trøndelag har kommet til at det ikke foreligger brudd på forsvarlighetskravet i helse og omsorgstjenesteloven § 4-1.
Arbeidstilsynet	Avlastning barn og unge	Mars 2024	Avvik: ROS-analyser muskel-, skjelett- og psykiske plager Vold, trusler om vold og uheldige belastninger – kartlegging, ros-analyser, tiltak og plan Rutiner – vold og trusler Opplæring – vold og trusler Avviksrutiner – HMS arbeid BHT – plan for bistand BHT – bistand til påleggsgjennomføring	6/7 er oppfylt 25.03.25. Det er utarbeidet ROS-analyser, rutiner og planer, samt gjennomført opplæring innen vold og trusler. Under arbeid: Pålegg ifht vold, trusler om vold og uheldige belastninger er ikke oppfylt. Varsel om tvangsmulkt som skal besvare innen 09.04.25, og frist for oppfyllelse er 19.06.25. Enheten går i dialog med Statsforvalteren for å se hvor se hvor det er gjort feil, slik at forholdet kan rettes opp i.
Statsforvalter	Sentrum bo og avlastning	2024	To tilsyn knyttet opp mot tvangstiltak. Ingen avvik funnet	
Arbeidstilsynet	Egge ungdomsskole	2024	Avvik på inneklima: Ventilasjon, temperatur og samhandling med byggeier	Alle pålegg er oppfylt og tilsynet lukket.
Statsforvalteren	Enhet VA/utbygging	Oktober 24	Elvesikringsprosjekt	Revidert dokumentasjon
NVE	Enhet VA/utbygging	Oktober 24	Elvesikringsprosjekt	Revidert dokumentasjon

Årsberetning 2024

Statsforvalteren	Steinkjer sykehjem	Januar 24	Ingen avvik Behov for kompetansehevede tiltak på samtykkekompetanse, tvungen somatisk helsehjelp og somatisk tvang i tilknytning til pasient og brukerrettighetsloven kap 4A	Gjennomført vår 2024
Arbeidstilsynet	Guldbergaunet Bosenter	12.09.23	8 pålegg, 7 lukket	Frist juni 2024 for lukking av siste pålegg
Landsomfattende tilsyn	NAV - økonomisk rådgivning	September 24	Identifiserer ikke systematisk innbyggere som kan trenge økonomisk rådgivning, uten at innbyggeren selv gir uttrykk for ett behov og gir ikke systematisk informasjon om tjenestene til alle som har rett på den Skriver ikke systematisk ned alle avgjørelser om å gi eller ikke gi økonomisk rådgivning og sender ikke systematisk vedtaksbrev så snart som mulig. Kartlegger ikke systematisk særskilte utgifter til barn, i saker som gjelder radsøkere med forsørgeransvar. Sikrer ikke at rådgivningen som gis av Kompetansesenter for gjeldsrådgivning er i tråd med regelverket fordi rådgivningen dokumenteres i et system som kun gjeldsrådgivere ved senteret har tilgang til, så lenge saken er til behandling (mangel på internkontroll)	Det er planlagt og satt i verk flere tiltak som er egnet til å endre tjenesteutøvelsen(praksisen)Det jobbes med ett forbedringsarbeid for retting av lovbrudd innen frist 30.04.25. Innen 30.04.25 skal det evalueres hvordan effekten av tiltakene og hvordan vi skal følge med på at tjenesten er i tråd med lovkravene fremover,
Helsetilsynet/Statsforvalteren	Steinkjer kommune	31.05.24	Det ble ikke konkludert med lovbrudd eller ikke i tilsynet. Statsforvalteren mener at dersom kommunen: • oppdaterer sitt oversiktsdokument, • sikrer at folkehelseiltak er godt integrert i kommunens planer og strategier, • målretter evaluering av sine tiltak, • sikrer at det tverrfaglige teamet er operativt, • fortsetter med bred involvering av sine innbyggere så vil kommunen ha en systematisk evaluering og forbedre sin folkehelseplanlegging for å oppnå bedre helseutfall for sine innbyggere	Ingen tiltak så langt

Etikk

Etiske retningslinjer for kommunen ble i 2018 gjennomgått i administrasjonen med tanke på sammenslåing av kommunene. Revidert versjon av etisk plattform er vedtatt både av administrasjonsutvalget og fellesnemnda for nye Steinkjer kommune. Ansatte i Steinkjer kommune er forvaltere av samfunnets felles ressurser. I utøvelsen av arbeidet stilles det derfor høye krav til de ansattes etiske holdninger. Steinkjer kommune legger vekt på at ansatte i kommunen opptrer åpent, redelig og ærlig.

Folkevalgte skal være bevisst på at de er med og danner grunnlaget for innbyggernes tillit og holdning til kommunen. Etisk plattform er et av flere sentrale dokumenter ved nytilsetting og ved skifte av tillitsvalgte.

KOSTRA-tall 2024

SSB presenterte 15. mars foreløpige KOSTRA-tall for 2024. Dette vil administrasjonen komme tilbake til med gjennom en egen KOSTRA-analyse som følger økonomidokumentet nå i vår, samt litt mere detaljer rundt hver enkelt etat i årsmelding 2024.

Nedenfor følger imidlertid noen kommentarer knyttet til noen overordnede tall og prioriteringer.

Hovedtall økonomi

	Steinkjer 2023	Steinkjer 2024	Stjørdal	Kongsvinger	Ringsaker	Elverum	Levanger	Kostragruppe 09
Brutto driftsinntekter i kroner per innbygger	125 247	125 395	123 641	112 554	106 658	103 604	117 613	107 879
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	0,2 %	1,3 %	-1,1 %	0,0 %	-3,9 %	-2,1 %	1,3 %	-0,8 %
Brutto driftsutgifter i kroner per innbygger	125 012	123 737	124 972	112 530	110 766	105 782	116 140	108 739
Frie inntekter i kroner per innbygger	69 979	69 338	66 765	68 053	67 416	67 635	66 926	69 167
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-2,8 %	-2,4 %	-1,7 %	-3,5 %	-3,1 %	-3,8 %	-2,7 %	-1,7 %
Netto lånegjeld i kroner per innbygger	152 952	140 455	113 574	103 970	96 277	96 644	149 234	108 887
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	122,1 %	112,0 %	91,9 %	92,4 %	90,3 %	93,3 %	126,9 %	100,9 %

Tallene i tabellen ovenfor er konserntall justert for utgiftsbehov og inflasjonsjustert med deflator

Steinkjer kommune har en reduksjon i brutto driftsutgifter pr innbygger sammenlignet med 2023. Likevel er utgiftene høyere enn både sammenligningskommunene og snittet i kostragruppe 9. Vi ser imidlertid det samme bildet på inntektssiden sammenlignet med de andre kommunene. Dette er nok trolig påvirket av både bruken av disposisjonsfond som finansiering, samt at KOSTRA-tallene er konserntall, og dermed også påvirkes av inntekts- og utgiftsnivået ved de to foretakene. Det er spesielt innenfor Steinkjerbygg KF det er forhold som kan påvirke disse tallene.

Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter er økt for kommunen i 2024 sammenlignet med 2023, og er også et nøkkeltall som beskriver den negative økonomiske utviklingen i kommunen.

Kommunen har noe høyere frie inntekter pr innbygger enn sammenlignbare kommuner, men denne er redusert sammenlignet med 2023.

Når det gjelder netto driftsresultat i prosent av driftsinntekter og netto lånegjeld, så er det nøkkeltall som er omtalt tidligere i dokumentet.

Tjenesteområder – hovedtall økonomi pr innbygger

Formål	Steinkjer	Stjørdal	Kongsvinger	Ringsaker	Elverum	Levanger	KOSTRA gr 9
Grunnskole	18 027	18 541	18 353	20 181	19 457	18 542	18 518
Pleie og omsorg	22 240	22 608	23 359	24 332	25 372	24 664	26 211
Barnevern	4 917	2 587	3 644	2 903	3 614	2 769	2 699
Barnehage	11 814	11 090	11 233	11 624	9 912	11 152	10 992
Kommunehelse	4 751	3 921	3 675	3 900	4 624	3 731	4 834
Sosiale tjenester	5 806	5 579	5 514	3 869	4 822	5 075	4 397
Kultur og idrett	3 277	3 293	3 522	2 823	2 466	2 144	2 708
Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	980	1 022	1 089	1 126	510	548	1 007
Adm, styring og fellesutgifter	5 730	4 781	6 747	5 302	5 370	4 865	5 212
Brann og ulykkesvern	1 519	929	1 732	868	1 132	1 228	1 123
Kommunale boliger	-187	329	636	400	-62	745	300
Samferdsel	1 631	1 677	1 597	914	1 410	1 402	1 415
Næringsforv. og konsesjonskraft	167	135	-2 077	-74	108	407	42
Kirke	734	658	638	695	497	509	683
Landbruk	122	122	106	139	168	91	144

Tabellen ovenfor viser netto utgift pr innbygger og tjenesteområde justert for utgiftsbehov i tråd med rammetilskuddsmodellen.

Innenfor grunnskole, barnehage, pleie og omsorg er trenden den samme som tidligere, dvs at kommunen fortsatt bruker mere penger pr innbygger på barnehage og mindre på pleie og omsorg, både i forhold til snittet for KOSTRA-gruppe 9 og flere av sammenligningskommunene. Det vi imidlertid ser er at Steinkjer har redusert utgiftene til skole noe sammenlignet med tidligere. Likevel så utfordrer dette fortsatt oss i forhold til en fremtidig utvikling i demografi med reduksjon av barnetall og økning av gruppen eldre. Når det gjelder skole så er tallene i større grad ned på snitt med andre kommuner og KOSTRA-gruppen. Administrasjonen vil utarbeide mere detaljerte analyser av KOSTRA-tall på disse områdene inn mot utarbeidelsen av økonomidokument 2026.

Barnevern har fortsatt betydelig større ressursbruk i Steinkjer kommune enn snittet for gruppen og sammenlignbare kommuner. Ser en litt på de ulike funksjonene innenfor barnevernstjenesten viser flere av indikatorene høyere nivå enn snitt og sammenlignbare kommuner, noe som kan tyde på at årsakene er sammensatt.

Utgiftene pr innbygger til sosiale tjenester inneholder både økonomisk sosialhjelp, flyktningetjenesten og introduksjonsordningen, og vil derfor påvirkes betydelig av antall flyktninger i de ulike kommunene. Det vil derfor være vanskelig å sammenligne ulike kommuner totalt sett. Ser en imidlertid på netto driftsutgifter pr innbygger til sosiale tjenester så har kommunen en relativt betydelig økning fra 2023, og er i øverste sjikt når det gjelder sammenlignbare kommuner. Det er imidlertid slik at disse tallene også kan påvirkes betydelig av antallet flyktninger i kommunen.

Administrasjon, styring og fellesutgifter har hatt en betydelig reduksjon i netto driftsutgifter pr innbygger sammenlignet med 2022. I 2024 så er tallene økt noe sammenlignet med landsgjennomsnittet og noen av de sammenlignbare kommunene når det gjelder totaltallene. Dette skyldes i sin helhet forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen og administrasjonslokaler. Når det gjelder de rene administrasjonskostnadene så er disse lavere enn både snittet for KOSTRA-gruppen og de fleste sammenligningskommunene.

Kultur og idrett viser et betydelig høyere tall sammenlignet med gjennomsnittet i gruppen, men ligger midt på treet når det gjelder de sammenlignbare kommunene.

Befolkningsutvikling

	2020	2021	2022	2023	2024
Folketall ved inngangen av året	24 357	24 152	24 004	23 955	24 032
Fødte	210	206	201	200	215
Døde	227	255	275	271	268
Fødselsoverskudd	-17	-49	-74	-71	-53
Innvandring	121	158	235	320	246
Utvandring	63	88	108	65	67
Innflytting, innenlands	716	816	872	860	816
Utflytting, innenlands	964	978	974	966	913
Netto innvandring og flytting	-190	-92	25	149	82
Folkevekst	-205	-148	-49	77	32
Folketallet ved utgangen av året	24 152	24 004	23 955	24 032	24 064

Tabellen ovenfor viser befolkningsutviklingen i kommunen siden kommunesammenslåingen.

Det har vært en nedgang i det totale folketallet med 293 innbyggere siden inngangen til 2020.

Fødselsoverskuddet er negativt i alle årene, og samlet for perioden utgjør dette en reduksjon med 264 innbyggere. Kommunen har i perioden en netto økning på 689 innbyggere når det gjelder innvandring. En negativ utvikling i innenlands flytting med et negativt tall på 715, gir imidlertid en negativ netto innvandring i hele perioden med 26 innbyggere.

De tre siste årene har trenden snudd når det gjelder netto innvandring og flytting, og de totale tallene for 2022 - 2024 viser her en økning på 256. Noe som i all hovedsak er knyttet til den store flyktningetilstrømmingen de siste tre årene.

I 2024 er det en vekst i folketallet på 32 innbyggere, noe som i sin helhet er knyttet til flyktningsituasjonen. Kommunen mottok om lag 200 flyktninger i 2024. Når veksten likevel kun er på 32 innbyggere, så skyldes det at kommunen fortsatt har et negativt fødselstall og netto utflytting.

Likevel er det positivt at folketallet nå har snudd, ikke minst i forhold til kommunens inntekter gjennom rammetilskuddet. Det er imidlertid viktig at en fortsatt har som mål å snu fødsels og utflyttingstrenden, slik at veksten i innbyggertall ikke bare er knyttet til innvandring.

Steinkjer 31.12.24/31.03.25

Bjørn Kalmar Aasland
kommunedirektør